V izobr... in orga... ciji je moč in bodočnost.

M. Pogorelc, box 306 WAKEFIELD, MICH

SLOVENIJA

Spoštujmo samega sebe, da nas bodo spoštovali tudi tujci.

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin

OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVIC BENEVOLENT SOCIETY "SLOGA" OF WISCONSIN.

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE PODPORNE ZVEZE "SLOGA" V WISCONSINU.

NO. 16. ŠT. 16. MILWAUKEE, WIS., APRIL 21, 1916 — 21. APRILA 1916 VOL. 2. LETO 2.

"Entered as second - class matter December 22, 1915, at the post office at Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879."

VABILO NA NOROCBO!

To številko "Slovenije" smo poslali nekaterim nenaročnikom z željo, da list prebero, ga presodijo in se nanj naroče, ako se strinjajo z njegovo pisavo in ako mislijo, da je list vreden njihove podpore.

Stališče lista napram najvažnejšim našim vprašanjem je v raznih člankih pojasnjeno, a da si bodo mogli čitatelji ustvariti pravilno mnenje o "Sloveniji", naj tu na kratko resumiramo vodilno vsebino lista:

"Slovenija" je pred vsem slovenski list, to je, da posveča največ pozornosti našim obstoječim razmeram ter potrebam in to v prvi vrsti v domači milwauški naselbini in v drugi vrsti tudi v splošnem, kajti mi smo mnenja, da bo dober, izobražen in napreden Slovenec tudi jednako dober amerikanski državljan in tudi dober, napreden in solidaren delavec. Kdor torej dela za povzdigo izobrazbe, samozavesti in napredka v splošnem, ta dela obenem za interese delavstva in države, katero smo si izbrali za svojo novo domovino.

"Slovenija" se ni vpregla v voz nobene stranke in tudi ne vere. Po našem mnenju ogromna večina amerških Slovencev ne pojmuje še dovolj ene ali druge stranke, ker sami še niso dosti razsodni in tudi razmer ne poznajo zadosti, da bi se mogli s prepričanjem pridružiti tej ali oni stranki; pod tujim uplivom se bodo pridružili tja ali sem, a to so suhe veje. Po naših mislih je boljše nič kakor pa tisto "po sili" strankarsttvo. Žalostnih vzgledov imamo že sedaj dovolj, celo preveč!

Večino naših rojakov je treba najprej vposobiti za trezno in samostojno mišljenje, kar pa je še nujnejše je to, da jih dvignemo iz grobov duševne malomarnosti samoponiževanja in samopodcenjevanja. To mora biti glavno polje delavnosti za nas vse, ki stojimo nad njimi.

Vero smatramo za privatno lastnino vsakega posameznika. In ker je pri nas cerkev popolnoma ločena od države in ker imajo državljani sami ključ v rokah do boljše državne uprave in ga morejo vsak čas rabiti, ako ga le hočejo, ne vidimo prav nobene potrebe, zakaj naj bi se vera vlačila v politična vprašanja ter tako ovirala toli potrebno slogo med delavci. O veri naj se razpravlja znanstveno, ne pa kakor se otepajo orehi. Naša javna morala je že tako dovolj "porokovnjačena" in ako se ne bomo pravočasno streznili in je pravočasno rešili, bo kmalu postala nerešljiv kaos.

V prilog svojega podjetja lahko tudi povemo, da nam ni treba skrivati nikakih "grehov" iz preteklosti in da zato lahko vsakomur povemo, kar mu gre in kar zasluži. To je postala prava potreba zadnje čase med nami. Nekaterniki se igrajo z ugledom in drugimi skupnimi interesi našega naroda v Amerik kakor z žogo in pri tem znajo tako lepo vse obrniti, da so smtrani za dobrotnike in zagovornike naroda in nihče se jim ne upa potegniti krink raz njihovih obrazov ker se noče izpostavljati njihovi jezi.

Izdajateljstvu dalje ni treba varovati nikakih trgovskih interesov in zato brez vsakih ovir lahko povsod in vselej nastopi za koristi amerških Slovencev, ne da bi se mu bilo bati kakega bojkota.

To naj vsak ne-naročnik, ki dobi ta list v roke, dobro preudari in pretehta in bo nedvomno prišel do zaključka, da je "Slovenija" po vrednosti jednaka drugim slovenskim listom, ako jih vsaj deloma ne nadkriljuje, in da je zato vredna podpore od strani amerških rojakov.

Naročnnia znaša: Za celo le-to $1.50, za 8 mesecev $1.00, za pol leta 75 c. in za četrt leta 40c.

Naročnino lahko pošljete kakor vam je najbolje pripravno: v poštnih znamkah, v Post Money order, denar v pismu ali privatni ček.

V vsaki naselbini potrebujemo po enega dobrega zastopnika.

Upravništvo Slovenije,
296 Grove St., Milwaukee, Wis.

IZ BOJIŠČ

Poročila glede bojev pri Dvinsku si zelo nasprotujejo; Iz Petrograda se poročajo vroči boji med tem ko naznanjajo iz Berlina, da so ruski napadi pri Dvinsku prenehali, ker so bili vsi odbiti z velikimi ruskimi izgubami.

London naznanja, da so angleške čete zavzele na večih krajih nemške zakope v okrožju St. Eloi in da nemški napadi nisi imeli uspeha, da bi zamogli izgubljene zakope vzeti nazaj.

Pri Verdunu se še vedno vrše vroči boji. Nemci si prizadevajo na vse moči, da bi zavzeli grič št. 304, katerega pa Francozi branijo zelo hrabro, ker vedo, da je ta grič zanje velike važnosti. Glavno pesem pojejo nemški veliki topovi.

Iz Petrograda se naznanja, da so Rusi zavzeli trdnjavo Trabizond ob Črnem morju, Carigrad pa še o tem molči. V trdnjavi se je nahajalo okolu 60,000 mož; toda sodi se, da so se Turki umaknili pred ruskim prihodom v redu. Pri zavzetju je igrala veliko vlogo tudi ruska mornarica.

RAZNO IZ WEST ALLISA

Davis Mfg. Co. bo povečala svojo tovarno na 57 ave in Mitchell. Nova stavba bo merila 250 x 90 čevljev.

Zdravstveni komisar S. C. Mc Corcle je določil 1. maj, da se na ta dan snaži mesto vseh zimskih odpadkov.

Vsoboto se je oglasil v gostilni Fr. Banko nek prefriganec, ki je pri njem izmenjal ponarejeni ček za $20, glaseč se na West Allis State Bank. Nakupil je pive za približno $3, kar je pa vse tamkaj pustil z izgovorom, da bo po to prišel njegov brat. Enako je ociganil tudi enega judovskega trgovca na West Allisu za $28. Prefriganec je dal svoje ime kot John Gordor. Govoril je slovenski. Policija mu je že na sledu

KROJAČ DOSEGLI DEVETURNO DELO

Stavka krojačev se je preprečila s tem, da je Sidney Hirsch podpisala pogodbo z unijo za deveturni delavnik. Krojači, ki so že delo zapustili, so se povrnili na svoja mesta. Pogodba zahteva, da se plača za čezurno delo čas in pol, za nedelje in praznike pa dvojni čas.

PET MRTVIH IN 34 RANJENIH

New Haven, Con. — Najmanj pet oseb je bilo ubitih, nekatere so pa poškodovane tako, da jih ni spoznati in 34 je bilo ranjenih pri trčenju vlaka na Bradford postaji New Haven železnice.

NOVO IZVOLJENI ŽUPAN D. HOAN JE PREVZEL MESTNO VODSTVO.

Predvčerajšnim 18. t. m. je imel stari mestni svet svojo zadnjo sejo, na kateri je še rešil zaostale mestne posle. Popoldne ob treh je prevzel mestno ladijo novo izvoljeni odbor, na čelu jim soc. župan D. Hoan, prejšnji mestni pravnik.

Hoan je v svoje naslovnem **govoru začrtal pot, po kateri hoče voziti za časa svojega uradovanja.** Utemelejval je potrebo lastne **mestne elektrarne, zboljšanja pristanišča, sistem za izboljšanje mesta ter je zahteval zbolšanje** osebnega prometa pocestne **železnice ter je grajal dosedanjo nad vse slabe poulične železniške razmere. Apeliral je na mestne svetovalce naj posvetiji svoje moči** v dobrobit mesta ter se naj ne pu ste voditi od škodljivega strankarstva, ker le s tem se bo dosegla napredna in koristna administracija mesta..

Prostor nam ne dopušča, da bi navedli njegov celotni govor, ampak se omejimo le na glavne točke.

Povdarjal je nujno potrebo izboljšanja pristanišča; ki se je pri vedno naraščajoči trgovini izkazalo kot nezadostno

Utemljeval je, da je velike važnosti, ako se posveti pravilna skrb delavskemu razredu. Treba je povzdigniti njegov dobrobit, varovati njegovo zdravje, ščititi njegove pravice, določiti najmanjšo plačo za vse vrste mestnega dela, ako so pod pogodbo ali ne.Pripravijo se naj sredstva, da se javna izboljšanja izvrše v času kadar vlada v letu največja brezposelnost. Noben delavec ne sme biti plačan tako slabo, da bi ne mogel zadostno skrbeti za svojo družino ter uživati domačega življenja.

Zahteval je da se mestni charter izboljša, posebno glede izkušenj za mestne uradnike, da bo sposobnim meščanom olajšan sprejem.

Ukrenejo se naj potrebni koraki, da se odstrani škoda, ki jo dela električna družba cevem mestnega vodovoda. Elektrika namreč razjeda cevi, pri čem trpi mesto ogromno škodo.

Predno je zapustil Hoan mestno pravništvo, je še poslal zahtevo na železniško komisijo, da prisili družbo poulične žel. da postavi v promet okoli 280 kar več kot jih ima sedaj.

Mestno pravništvo je prevzel sedaj Hoanov asistent.

Hoan je že moral podpisati bondov za 750,000 za mestno elektrarno za kar se je glasovalo česar ni hotel storiti eks župan Bading, češ da noče prevzeti odgovornost za takšno veliko podjetje. Mi pa mislimo, da se ni hotel zameriti električni družbi.

VSEM NAROČNIKOM IN ČITATELJEM VOŠČI UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO VESELO VELIKO NOČ!

POPRAVEK

Čitateljem članka: "Kdo in kaj ovira napredek ameriških Slovencev" naj blagovolijo upoštevati ta le popravek: Na peti strani v četrti, to je v predzadnji koloni pod 41. vrsto je izpustil tiskar ves kos članka, kar se je zapazilo prepozno. Vsled tega smo bili primorani djati izpuščeno gradivo na zadnjo stran, kar naj blagovolijo upoštevati.

VLAK UBIL FANTA NA POTU IZ ŠOLE

V torek je letel domu iz šole 6 letni H. Aurbach iz St. Francis Ave, St. Francis. Na postaji je hotel prekoračiti tir pred prihajajočim Northwestern osebnim vlakom, ki ga je povozil. Deček je bil na mestu mrtev.

STAVKA ŠE VEDNO TRAJA NAPREJ

Stavka v železniški delavnici v West Milwaukee, (Carshop) še ni končana. Družba ni mogla vzlic vsem prizadevanjem dobiti 1800 stavkokazov, kot je nameravala. Stavkarji zahtevajo na vsak način zvišanje 4 cente na uro. Zaradi tega je nastalo nesoglasje med Brotherhoo of Carmen, kateri so se zadovoljili z zvišanjem en in pol centa.

RAZNO IZ MILWAUKEE

John Olson, star 22 let je ponaredil ček za $12.75 ter ga menjal pri John Zupancic, za kar je bil postavljen v municipalnem sodišču za dve leti pod nadzorstvo.

Za slovensko cerkev v Milwaukee je podaril Wm. J. Gronewald pogrebnik na Reed St. pet čevljev veliki pozlačen križ.

PRETEPAL SVOJO ŽENO

Farmar John Preglic, severno od Sheboygana je pretepel svojo ženo tako, da ji je skoraj razbil oko. Vso družino je nagnal iz hiše, ki so zbežali k sosedu. Nalezel se je bil preveč alkohola. Nato ga je šel iskat šerif iz Sheboygana, ki ga je spravil na varno. Pri obravnavi jima je napravil sodnik strogo pridigo, na kar sta se vrnila oba skesano in pobotano domu.

MNENJA IN DOPISI NAŠIH ČITATELJEV.

Pod tem napisom bode priobčevala Slovenija mnenja, kritike in dopise svojih čitateljev brezplačno. Vsak dopisnik je za svoj spis odgovoren sam. Spisi naj bodo kratki in jedrnati. Obrekovanja, prepiri, osebnosti ali dopisi razžaljive vsebine ali ki so pisani v nedostojnem jeziku, se ne priobčijo. Vsak dopisnik mora navesti svoje ime in naslov, ki se ne priobči, ako dopisnik to zahteva.

ZA DOPISE NI ODGOVORNO UREDNIŠTVO.

West Allis, Wis.

Gospod urednik, če vas je volja, pa sprejmite ta moj dopis v "Slovenijo". Odkrito pa vam moram povedati, da sem bil jaz velik nasprotnik vašega lista, ko je začel izhajati. Mislil sem si, da nam ni prav nič lista treba, ker imamo že tako dovolj listov. Slabih celo preveč. Imamo liste, ki zastopajo vse mogoče stranke in prepričanja, torej je vsak nov list odveč. Mislil sem si tudi, da se list na noben način ne bo mogel vzdržati, ker je pričel izhajati v tako revnih razmerah; toda, če se ne motim, list bo izhajal kmalu že pol leta in mislim, da je sedaj najhujše že prestal in da se sedaj ni bati za njegov obstanek. Čeprav sem bil nasprotnik lista, a bral sem ga vseeno od začetka. Sicer ne trdim, da sem kak učenjak, ampak zdi se mi pa, da prinese vaš list, čeravno je majhen, veliko koristnega berila za vsakega posameznika, kakor tudi za celo naselbino. S posebnim zanimanjem sem bral članke pod naslovom: Kaj je z našo trgovino? Jaz sicer živim na West Allisu sedaj, a tisti članek se mi zdi ravno tako veljaven za West Allis.

Tukaj nas je precejšnje število Slovencev in celo hišnih posestnikov je precej med nami, a vseeno nimamo nikake skupne organizacije, ki bi zasledovala naše koristi. Mi plačujemo davek, ki ni majhen, a s tem denarjem se zboljšujejo drugi deli našega mesta; mi dobimo le del od tega, kar bi morali. To je seveda nekaj naravnega, ker nimamo nikakega skupnega zastopstva, katero bi mestna uprava upoštevala. Nas poznajo samo tedaj, ko rabijo naše glasove in tedaj, ko pobirajo denar, potem smo pa zanje deveta briga. Moje mnenje je, da bi se vsi slovenski posestniki organzirali v nekako obrambno zvezo, ali kakor bi jo že hoteli imenovati. Potom te organizacije bi stavljali na mestno upravo svoje zahteve; zlasti bi gledali na to, da dobimo dovolj vrednosti za svoj davek od mestne uprave. Da je taka organizacija potrebna, menda ni potrebno, da bi še nadalje dokazoval. Kako se postopa z enim ali drugim rojakom, o tem bi se dalo napisati več kolon. Pa o tem enkrat drugokrat.

Taka organizacija bi se pa težko dala ustanoviti brez časopisa, ki neprestano razpravlja o vseh potrebah in o delu take organizacije. Razmišljevanje o vsem tem me je dovedlo do tega, da sem spremenil svoje mnenje do tega lista in da sem uvidel, da je ta list za vsako naše važnejše skupno delo neobhodno potreben. Še večje vrednosti pa je po mojem mnenju list za milwauško naselbino, ker tam je v resnici potreba, da se napravi nekako stalno središče naselbine, ako hočejo Slovenci kedaj kaj veljati; po številu so močni dovolj; treba jim je samo skupnega nastopa.

Hišni posestnik.

SOCIALSTIČNI BAV-BAV.

Pri zadnjih občinskih volitvah v Milwaukee 4. t. m. je bil izvoljen za župana kanditat Socijalistične stranke Daniel Hoan z okrog 1700 glasov večine; dobil je nad 33, 000. Istočasno pa sta njegova sokandidata za mestnega kontrolorja in blagajnika sodrug Krzycky in sodrug Whitnall poražena z nad sedem tisoč glasov manjšine; dobila sta nekaj nad 28,000 glasov vsak.

Nekaj socijalističnih kandidatov za splošne občinske svetovalce voljenih od vsega mesta, pa je dobilo samo okrog 22,000 glasov in še le ti glasovi kažejo pravo socijalistično moč v Milwaukee; to so glasovi socijalistov in njihovih simpatizantov. To je vsekakor veliko število, zlasti za sedanji vojni čas, ko je priprosto ljudstvo tako zbegano, da ne ve, kdo ima nazadnje prav. Ta številka, 22, 000 glasov, je tako lep vspeh, da je naše zavedno delavstvo lahko ponosno, celo bolj kakor na zmago županskega kandidata, kajti to je osebna zmaga in ne zmaga principa.

Milwaučani poznajo sudruga Hoana kot dobrega advokata, ki je v svoji službi kot mestni pravnik zadnjih šest let izvojeval marsikatero pravo zmago za mesto in s tem mestu pridobil, oziroma prihranil lepo število stotisočakov. In ti vspehi so mu priborili zmago in nič drugega; Hoanova zmaga ni torej socialistična zmaga in bo za socializem tem manjšega pomena, ker socialisti ne bodo imeli večine v novem mestnem svetu; socialisti bodo namreč imeli 11 nasprotniki pa 26. Župan bo torej imel vezane roke; odgovornost ima brez moči.

Bolj kakor omenjena zmaga in vse drugo pri zadnjih volitvah pa nas mora zanimati nekaj drugega, in to je dejstvo, da je pričel izginjati strah izmed Milwaučanov pred socijalizmom in socialisti. Vse trditve nasprotnikov, da so socialisti brezverci in da je zato vera v nevarnosti, da so socialisti nevarni za razvoj mesta, da so lumpje, barabe, pijanci, nevarni konstituciji Združenih držav i. t. d. i. t. d., vse te trditve in obdolžitve so ostale brez vspeha. Nad 11,000 volilcev ne-socialistov je odalo svoj glas za socialistične kandidate, oziroma kandidata. Za večino milwauških volilcev socijalisti niso več tisti bav-bav, tisti strah, ki je lasten ogromni večini Amerikancev in tudi mnogim našim ljudem. Človeški naravi je pravzaprav prirojeno, da se boji stvari, z katero nas drugi strašijo, a je mi sami ne poznamo.

Naših tozadevnih razmer pa so krivi največ oni, ki so v svoji nevednosti .kričali, da je oni najboljši socialist, ki najbolj zabavlja čez vero in vse, kar je ž njo v zvezi. To .seveda socializmu ne more koristiti, temveč mu zelo škoduje, ker mu .odtujuje one ljudi, ki bi bili lahko najboljši sodrugi.

Socialistično gibanje v Milwaukee je staro neprav 20 let. Dokler ni imelo nikake odločilne politične moči za seboj, toliko časa so je nasprotniki ignorirali, a ko so začeli prihajati socialistični svetovalci v mestno hišo vedno v večjem številu, tedaj se je pričela oglašati v mestu izkoriščajoča klika od leta do leta glasneje. Ker niso imeli nikakega materiala zoper socialistično stranko, so ga fabricirali in sicer prav na debelo. Ker so vedeli, da so ljudje glede vere najbolj občutni in se jih v verskem oziru najložje nahujska proti komu, so se zlasti posluževali verskega uprašanja v agitaciji proti socialistom. Da vzameta nasprotnikom to orožje iz rok, sta tedanja voditelja stranke Berger in Gaylord izdala pismeno izjavo, v kateri sta določila stališče socijalistič. stranke napram veri. Bistvo te izjave je, da se stranka ne vtika v verske zadeve in pusti vsakemu njegovo lastno versko prepričanje;socializem je gospodarsko vprašanje, to je vprašanje našega kruha. Od tedaj naprej imajo milwauški socijalisti veliko simpatizantov in zagovornikov med vernimi ljudmi, veliko celo med duhovščino vseh mogočih vero-izpovedanj. Od tod prihaja brez dvoma veliki del onih 11, 000 nesocialističnih glasov.

Nato je bil izvoljen soc. župan Seidel in z njim večina občinskega sveta l. 1910. — L. 1912 so se republikanci in demokratje združili v "nestrankarje" in od tedaj naprej se imajo socialisti boriti samo zoper eno stranko. Leta 1912, so socialisti zgubili župana in večino v mestnem svetu; ostali so v manjšini in tvorijo samo nekako „kontrolo"nad večino.

Stranka raste od volitev do volitev, čeravno ne zmaguje to pa zato ne, ker se nesocialistični glasovi menjajo;enkrat so za eno stranko drugikrat za drugo; ti volilci dajo več na osebo nego na stranko. Dejstvo, da so milwauški volilci pričeli zgubljati strah in predsodke do stranke,daje najboljše zagotovilo, da bo število pravih strankinih glasov v kratkem tako narastlo, da bodo zadostovali za popolno zmago.

PETER IN MARIJA

Povest ruskega iznajditelja z sedanje vojne.

Žetev je bila končana. Kmetsko ljudstvo enega izmed okrajev v provinciji Tula v Rusiji, se je pripravljalo, da proslavi bogato žetev s plesom. Plesalci so bili v polnem diru, ko se je pojavil v vratih plesišča vitek fant z žalostnim obrazom, kar je bilo v popolnem nasprotju z rajajočo množico. Oziral se je po plesalcih vedno iskajoč nekoga med njimi. V istem momentu je priplesalo zalo dekle in se veselo smejalo pripovedovanju svojega plesalca v tem je zagledala došleca v vratih. Njen smeh je ugasnil in veselost na njenem obrazu je izginila in na njeno mesto je došla moreča skrb. Plesala je še enkrat okrog in ko je zopet priplesala do vrat, se je zahvalila plesalcu in odhitela k fantu.

„Peter, kako je? Kaj se je dogodilo, da si tako žalosten?" ga je nagovorila.

„Govoril sem s tvojim očetom. On pravi, da je nemogoče; on nima nič dote zate. Jaz na farmi komaj tolik zaslužim, da sebe preživim. Bilo bi greh, da bi se poročila dva tako ubožna kakor sva midva ter tako dala življenje novim bitjam, ki bi trpela zaradi naju. Tvoj oče ima prav. Midva se morava ločiti, Marija. Ni pomoči.

Dekle se ga je oklenilo in odšla sta v lunajasno in zvezdnato noč. Polna luna je zrla doli na nju, a njeni žarki so bili mrzli.

Skrivnostno noč so motili samo zvoki godbe na plesišču ter še povečevali duševno gorje nesrečnih zaljubljencev.

„Kaj narediš sedaj , Peter?" vprašala je Marija.

Sledil je kratek molk. Nato je odgovoril z odločnostjo obupanega človeko: V tovarno odidem.

Dekle, ki se ga je še vedno držalo, je zadel ta odgovor kakor silen udarec.

Tovarna je bila vladna naprava, kjer se je izdelovalo nekaj, a kaj, tega ni nihče vedel. Kadar je delavec prestopil prag te tovarne, tedaj se je to zgodilo s sporazumom, da ne pride nikoli več ven. Ko je enkrat izvedel za skrivnost onkraj žalostnih ograj, je vlada skrbela, da ni dobil prilike, da bi jih izdal komu zunaj.

Peter Marinov je bil sicer rojen in zgojen med kmeti, a po svojem značaju ni prav nič spadal sem. Njegovi predniki so bili plemenitaši, ki pa so zaradi nezgod obužali Toda v Petru se je zopet vzbudil nekdanji duh, ki je spal skozi več rodov. Sicer ga ni slutil ne sam, ne kdo drugi.

V merzli mesečini sta se ločila Peter in Marija. Noben žarek upanja ni mogel dobti pota v njuni srci. Jaz ne morem biti tvoja sedaj, Peter," je govorila z bridkostjo, a hočem biti tvoja po smrti. Nihče naj ne pride med naju!" —V tovarni se ne more nihče poročiti, Marija; torej se snideva tamkaj." Peter se je iztrgal s težavo iz dekletovih rok, ki so ga držale kakor klešče.

Naslednje jutro je Peter hodil več verst do tovarne ter se tam prijavil za vsttop. Tu so bili vedno prostori prazni za nove delavce, kajti le malokomu je bilo na tem, da bi stopil v službo, iz katere ni izhda. Niti ni bilo potrebno, da bi imel novinec kaj izurjenosti; kajti kjer ima delavec ostati vse življenje v enem in istem poklicu, se že izplača delodajalcu, da ga izuči za izpolnjevanje dolžnosti.

Edino veselje v tem življenju je imel Peter tedaj, kadar je bila na nebu polna luna in je on stal na dvorišu ter zrl v premikajoče se oblo in mislil na Marijo. Spominjal se je ločitve in tedaj je bil njen obupani obraz oblit z mesečino in takega je vedno videl pred seboj v teh trenutkih.

Tovarna je bil prostar, kjer so se izdelovala razstreljiva. Edini način za oboroževanje skrivnostnih procesov v rabi je bil ta, da so napravljali za jetnike one, ki so mešali kemikalije, ki vsebujejo razstreljivne snovi. Večina teh delavcev je bila držana v nevednosti na ta način, da je bila omenjena na samo en del (vrsto) dela. Drugi so bili premalo razumni. Bile pa so osebe, ki so razumele posamezne, ali celo vse pravice.

Peter je bil rojen znanstvenik. Kmalu je pokazal dovolj sposobnosti, da lahko postane eden glavnih zlitninarjev (oni, ki mešajo razne kemikalije skupaj) Ker so bile tudi knjige na razpolago o teh vednostih se je poglabljal v vse podrobnosti in posameznosti dela. To je storil sprva glavno zato, da je vsaj deloma pozabil na Marijo, ne pa da bi mu to kaj koristilo. Kadar se je zaglobil v čudovite pripovedke kemične znanosti, tedaj je pozabil na vse drugo.

Peter je bil tako uporaben, da so ga kmalu postavili na čelo izdelovanja gotovega razstreljiva. Isto ni bilo samo drago temveč tudi zanesljivo. Peter ki je bil rojen raziskovalec, si je vzel za nalogo da najde, kako drugo spojino (Stvari ki se dajo kemičnim potom razkrojiti na tvarine, z katerih sestoje, se imenujejo spojine, one pa, ki se ne dajo razkrojiti, se imenujejo prvine. Op. ured.), ki bi ne stalo toliko pri izdelovanju in ki bi bila bolj zanesljiva.

Nekega dne je prišlo naročilo v tovarno, da izdelajo kolikor največ mogoče blaga. Novi delavci so došli. Isto tako so došle velike množine tvarin, z katerih so se izdelovala razstreljiva. Obenem je tudi došla vest, da je Nemčija napovedala vojno Rusiji.

Peter, ki je tedaj že nadzoval in oskrboval izdelovanje razstreljivne snovi za granate, je mogel svojevoljno rabiti snovi, katere je sam hotel. Izdelati je dal velik del teh razstreljiv z tvarine, ki je bila njegova iznajdba. To je bilo dano v granate, ki so bile odposlane naravnost na fronto. Peter ni mogel sam preiskusiti vrednost svoje iznajdbe ne da bi izdal njeno skrivnost. Zato je čakal na poročilo ali, bolje pritožbo iz fronte v vrednosti novega razstreljiva. Pritožbe ni bilo.Nato je poslal zopet nekaj razstreljiv izdelanih po starem načinu. Kmalu je prišlo poročilo da velik del teh granat sploh ne eksplodira. Peter je bil sedaj na jasnem glede vrednosti svojega odkritja.

Šel je k ravnatelju tovarne te mu povedal, da je iznašel proces za boljši smodnik za granate, ki zvrstno deluje. Ravnatelj je skušal na vsak način dobiti skrivnost od Petra, a on jo je čuval. To je bilo mogoče samo zato, ker nihče drug ni vedel o novi iznajdbi nego on sam. Ponudil je svoj iznajdbo v prodajo vladi s pogojem, da dobi poleg zahtevane svote še prostost.

V Rusiji je še vedno korupcija ukoreninjena in ravnatelj se je odločil, da prisli Petra da mu izda iznajdbo, katero je hotel uporabiti za svoj dobrobit. Ukazal je ukleniti Petra v verige ter ga dal zapreti v ječo ob kruhu in vodi. Peter bi se skoro bil podal a upanje na rešitev je videl samo v tem, če vstraja. In rešitev je zanj pomenilo dobiti Marijo ki mu je obljubila ostati zvesta. Brez Marije mu pa tako ni bilo

(Konec prihodnjič)

BODOČNOST ZRAKOPLOVSTVA.

Nemogoče stvari postajajo mogoče v naših dneh, to je mnogo stvari se iznajde dan na dan, o katerih se je še pred kratkim mislilo, da so nemogoče. Med temi je nedvomno letanje po zraku, s strojem. Sicer so se že pred pol stoletjem dobili ljudje, ki so študirali vprašanje letalnega stroja, rešiti ga niso mogli. Od leta do leta se je več ljudi pečalo s tem vprašanjem. Delali so se poskusi in širila se je znanstvena stran tega problema, to je, s številkami na papirju. Treba je bilo samo še praktično izpeljati. Čas je tudi to stran vprašanja rešil, in danes že frče zrakoplovi kakor ptice po zraku. Do spoznanja prave vrednosti eroplanov pa jim je pripomogla sedanja vojna, v kateri se zrakoplovi imenujejo "oči vojske.

Glede na bodočnost zrakoplovstvo je priobčil pred kratkem angleški zrakoplovec Claude Grahame-White članek, v katerem se peča z bodočim razvojem eroplana. Piše nekako tako - le: Samo trinajst let je preteklo, od kar sta ameriška brata Wright prvič poletela v zrak. Samo osem let je, od kar je aviatik (zrakoplovec) priletel od enega konca Združenih držav do drugega in samo sedem let je, od kar je francoski aviatik Bleroit napravil polet z Francije v Anglijo. Danes je na tisoče zrakoplovov v rabi in dosegla so se zboljšanja, ki zagotavljajo večjo stalnost v zraku in večjo varnost, kakor se je nekdaj mislilo, da jih ni mogoče doseči.

Letos je tristo let, od kar je bil konstruiran prvi zrakoplov. Leteti je mogel samo eno miljo. Znajditelj tega letalnega stroja je bil neki Francoz Pierre de Loranes. Imenoval je letalo "Leteča riba" ker je imelo obliko ribe. Od tedaj naprej pozna zgodovina več raznovrstnih zrakoplovov, ki pa niso mogli doseči praktične vrednosti.

Sedaj so naboljši zrakoplovi že toliko spopolnjeni, da si more aviatik pomagati, ako ga zaloti močan veter; obrniti se mu je treba v smeri vetra in se z lahkoto naravna ter dobi zopet ravnotežje. Ako je veter presilen in spravi zrakoplov iz reda, je treba aviatiku pasti nekoliko in zrakoplov se bo sam od sebe zravnal.

Rastoča izurjenost in skušnja ste omogočili čudovito izpopolnitev mtorja za eroplane. Ti le redko odrečejo. V slučaju, da se stroj ustavi v zračnih višinah, je treba pilotu (oni ki vodi zrakoplov) samo ubrati položno smer proti zemlji; časa ima dovolj, da si zbere prostor za ukrcanje, ker lahko svobodno dirigira svoje letalo na levo ali na desno, gori ali doli.

Kar zrakoplovi sedaj rabijo, je popolnoma siguren motor. Takega pa do danes še ne poznamo in dvomimo da bi ga kedaj. Ta nedostatek pa so aviatiki odpravili na ta način, da so opremili svoja letala z dvema namesto samo z enim motorjem. Ako eden pride iz reda, more letalec vseeno nadaljevati s svojim letalom. To je sigurnost eroplana znatno pomnožilo, in nevarnost letalcu se je znatno znižala, malodane popolnoma odpravila.

Za dosego hitrejših in močnejših zrakoplovov je treba pred vsem večje sile v stroju, ki ga bo bodočnost nedvomno tako izpopolnila, da se bodo njegave sile merile po tisočih konjskih sil in ne po stotinah, kakor je to sedaj! S tem se bo pričela doba velikih eroplanov, ki bodo prevažali potnike, pošto in blago s tako hitrostjo, kakršna je po suhem ali po vodi nemogoča.

Bodoči potni zrakoplovi bodo širokorazprostrti mnogo-krovniki z malo in nežno nosilnico. V 20 letih ima biti stalna zrakoplovska proga med New Yorkom in Londonom, za katero se ima porabiti okrog 15 ur. Lahko si mislimo, da bo tedaj ko bodo zračne višine polne letal ,velikih in majhnih, letečih visoko in nizko. Videli bomo brzo-eroplane za potnike, počasnejše tovorne eroplane, grozne sive vojaške eroplane, poštne eroplane in tisoče privatnih in športnih zrakoplovov.

Važen problem, ki čaka še rešitve je obsežnost peruti, kajti za težak tovor rabi eroplan velike peruti, da se more dvigniti. Ko enkrat zadobi stroj dovolj brzine in se eroplan hitro premika po zraku, ni treba več tolikih peruti; s čim večjo brzino leti zrakoplov tem manjše peruti (krila) zadostujejo.

Rešiti bo treba še mnoge druge važne probleme v dosego popolnitve eroplanov, a to naj nas ne skrbi; hitrost, s katero se je eroplan spopolnil do sedanje višine popolnosti, nam daje najboljše garancije za nadaljni rzavoj.

ŠKOLJIVOST VISOKIH PET

Sedaj tako razširjena moda visokih pet na ženskih čevljih ima mnogo slabih posledic za zdravje. Skoz nje nastane napačna lega noge, koleno je s tem porinjeno naprej iz naravne lege. Ako se hoče noga rabiti tako kakor je pravilno to je da so kite v kolenu napete, je poptreba z vso močjo delovati ter mučiti s tem ne samo nogo, temveč celo telo posebno pa še v boku. Skoz to nastane v boku ravno nasprotno delovanje kakršno bi moralo biti ravno tako morajo tudi vse kite nasprotno delovati. Skoz vse to pa nastanejo slabe posledice za trebušne organe. Razen tega pa nastopi vsled visokih pet prekmalu utrujenje. Vojaki ne morajo z visokimi petami delait dolgih pohodov. Škoda ki jo povzročajo visoke pete je veliko večja za telo kakor se navadno misli. Med drugim je tudi to krivo da imajo vse ženske po večini tak hod ki izvira iz premehkih kit in mišic v kolenih; njih noga ni ravna pri hoji temveč je zganjena in skoz to dobi celo telo nepravilno lego. Razven tega pa se lahko pripisuje mnogo ženskih, pritožb visokim ako ne neumnemu zvezanju telesa, da se slabo počutijo.

* * *

Nedeljski učitelj: "Ali si kedaj odpustil svojemu sovražniku, Tonček?"

Tonček: "Enkrat"

Učitelj: "In kak vzvišeni razlog te je dovedel do tega?"

Tonček: "Sovražnik je bil večji kot jaz"

REZEL & BENDA
K R O J A Č A
SE PRIPOROČAVA CENJENEMU OBČINSTVU ZA IZDELOVANJE IN ČISTENJE OBLEK VSEH VRST.
5124 NATIONAL AVE., vogal 52nd AVE., WEST ALLIS
Telefon West Allis 456 L.

NAJBOLJŠE OBLEKE
IZDELUJE, ČISTI,, LIKA, POPRAVLJA IN BARVA STARE V VSESTRANSKO ZADOVOLJNOST VSEGA OBČNSTVA PO NIZKI CENI
JOHN KRAINC
296 GROVE ST.

AVTOMOBIL!
TELEFON HANOVER 2686-Y
FRANK ERMENC
JITNEY OPERATOR
AVTOMOBIL OD ČASA ALI OD DALJAVE NA RAZPOLAGO PO NOČI ALI PO DNEVI ZA KRSTE, ŽENITVE, IZLETE IN DRUGE PRILOŽNOSTI PO UGODNI CENI.
504 Mineral st.
Milwaukee, Wis.

HALLLOOO!
Fantje,
Kam pa gremo?
Dol na slovengko Grand aveno,
K Anzelni,
Na Lake strit dvestotri,
To je blizu Žabje vasi! ! ! !
Tam je dobra postrežba z vsakovrstnimi pijačami in prigrizkom. Dobro okusno vino iz črnega in belega grozdja.
Come on, boš videl, pri Anzelnu je najboljša zabava!
DOBRO DOŠLI!
FRANK ANZELY, 203 Lake st
Telefon Hanover 2145-L.

AHRENS and VAHL
Obuvala za vso družino
355 GROVE STREET

FRANK SKOK
SLOVENSKI FOTOGRAF,
438 — 52nd Avenue
zraven slovenske cerkve
Telefon WEST ALLIS 456-J
IZDELUJE VSAKE VRSTE FINE SLIKE PO NIZKIH CENAH. Z VSAKIM NAROČILOM ŽENITBENIH SLIK NAPRAVIM ENO VELIKO ZASTONJ. NA ŽELJO GREM FOTOGRAFIRAT TUDI NA DOM ALI KAMOR ME KDO ZAHTEVA.
DELAM IZ MALIH SLIK VELIKE V VSAKOVRSTNIH BARVAH NA PLATNO IN PAPIR CENEJE IN BOLJE KOT ČIFUTI.
POSTREŽBA HITRA IN DELO IZVRSTNO

Bratom Slovencem in Hrvatom priporočam svojo BRIVNICO z dobrim in točnim delom. Pridite in prepričajte se!
S. FABIJANČIČ
5124½ National Ave., West Allis.

Otvoril sem novo prodajalno z zlatnino in urami. V zalogi imam veliko izbiro. Moja solidna in točna postrežba je znana vsem cenj. starim odjemalcem.
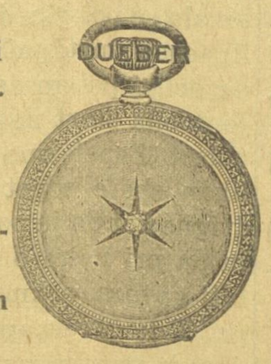

ANT. GRANDLICH, 309 First Ave
Se priporočam za obilen obisk.

Ako vaš prijatelj ni naročen na Slovenijo, nagovorite ga, Več bo naročnikov, večji bo list.

ARTHUR J BRETT
POGREBNIK
281 Reed Street
TELEFON HANOVER 471

FARME
Ako ste namenjeni kupiti obdelano ali neobdelano farmo, pišite po pojasnila o farmah v Ashland Co., Wisconsin. Tu je že več Milwaučanov kupilo zemljo.
LEO ZAKRAJŠEK
ASHLAND, WIS.

THE WEST ALLIS STATE
B A N K
WEST ALLIŠKA DRŽAVNA
B A N K A
Varna - Močna - Pomagalna
Pri nas nalaga veliko Slovencev svoje prihranke.
Mi želimo vse Slovence.
Časovne vloge.
Plačamo 3 od sto obresti.
WEST ALLIS, WIS.

VIL. J. GRONEWALD
Licencirani pogrebnik in maziljenik
Brezplačna poraba privatne kapele.
Cene nizke.
347 REED ST. med National Ave. in Walker St. MILAUKEE.
Telefon Hanover 4497

SALOON IN PRENOCIŠČA
Točim dobro Gutsch pivo in dobro vino. Fine cigare. Prigrizek vsaki čas zastonj.
JOE FLUDERNIK
735 Indiana-av, Sheboygan, Wis.
Se priporočam cenjenim rojakom

TEL. HANOVER 3793-X
THOS. M. REYNOLDS
GOSTILNA SAMPLE ROOM
298 GROVE STREET

MARTIN JUG
NOVA OBUVALA IN POPRAVILA
312 NATIONAL AVE

NAJ CENEJE! ! ! ! ZaNeSlJiVeJe! HITREJE! ! !
P O Š I L J A
Denar v staro domovino
LOUIS BEWITZ
198 First Ave., Milwaukee, Wis

IŠČEM POŠTENEGA IN ZANESLJIVEGA AGENTA ZA PRODAJATI CIGARE. ZNATI MORA ANGLEŠKI IN TUDI NEKOLIKO NEMŠKI. DOBRA PLAČA.
FRANK PERSHE
278 GROVE STREET

FRANK BANKO
GOSTILNA
5202 National Avenue,
zraven slovenke cerkve,
WEST ALLIS, WIS.
Fine smodke, dobro vedno sveže SCHLITZ pivo in izvrstno domače VINO.
TELEFON WEST ALLIS 261-X

IGNAC KUŠLAN
SLOVENSKA GOSTILNA IN RESTAURANT
229 First-av., Milwaukee
Prodajem izborne vsakovrstne pijače in dobre cigare. Topel prigrizek ob vsakem času.
Slovencem se priporočam

FOTOGRAFIJE!
Za ženitbene slike se obrnite na
L. HAGENDORF.
FOTOGRAF.
SEDAJ NA
443 National Avenue
2 vrata zapadno od Kroegerja

Zahtevajte vedno povsod le naše domače, fine in prijetno dišeče HAVANA cigare, BALKAN, BRITANICA, REGALITAS, HINDERBURG, izdelane iz najboljega TOBAKA, katere dela vaš rojak
FRANK PERSHE
278 GROVE STREET

Mrs. Mary Ocvirk
300 Grove Street.
Telefon Hanover 2692
SLOVENSKA BABICA
Se priporoča vsem Slovencem.

TA KRASNA
COLUMBIA GRAFONOLA
SAMO $15.00 $1.00 na teden
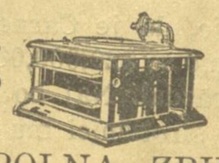
SAMO $15.00 $1.00 na teden
POPOLNA ZBIRKA VSOKOVRSTNA GODALA SLOVENSKIH PLOŠČ
WINTER PIANO CO
375 GROVE STREET

SLOVENSKO-HRVATSKA AGENTURA
Pošiljamo denar skoz banko, ki ima kapitala in vlog $35,000,000, torej najvarnejša pot. Pooblaščeni smo za to z državno licenco.
CENA SEDAJ
$13.00 ZA 100 KRON
MAROHNIČ in MILAKOVIČ
124 - 5th STREET
BLIZU UNION POSTAJE
TELEFON GRAND 3112

LE ORGANIZIARNI DELAVCI IMAJO MOČ; ZATO SE ORGANIZIRAJTE POVSOD!

"SLOVENIJA"
The Slovenia
Tednik.
Izhaja vsaki petek.
Izdajatelj: Družba Slovenija.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.
Naročnina:
Vse leto $1.50
Pol leta ..... $-.75
3 mesece ..... $-.40

"THE SLOVENIA"
Weekly.
Publisher: Slovenia Publsh. Co.
Owned by F. X. Veranich.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.
Subscription.
One year $1.50
6 months ..... $-.75
3 months ..... $-.40

29

ŠIBRE

Sreča je najbolj pogostokrat doma pri priprostih ljudeh.

* * *

Dečki so vselej dečki, toda možje niso vselej možje.

* * *

Kadar imaš največ prijateljev, se najbolj sam nase zanašaj.

* * *

Mnogi ljudje imajo dovolj možgan, samo vzeti si nočejo dovolj truda, da bi jih rabili.

* * *

Noben človek, katerega ni skušnjava preizkusila, ne more biti siguren svojega značaja. Ogenj preizkusi zlato, skušnjava pa značaj.

* * *

Ne vrzi kamna na bližnjega, dokler nisi gotov, da bi ti na njegovem mestu ne grešil.

* * *

Večje sposobnosti je treba, da se prerije otročji voziček skozi množico kakor pa pri vožnji avtomobila.

* * *

Mnogi ljudje vedo, da to in ono ni tako kakor bi moralo biti; toda mesto, da bi zavihali rokave in šli na delo, stoje za plotom in blatijo one, ki delajo.

* * *

Pravijo, da je Carnegie-ju ostalo samo še $20,000,000; drugo je vse razdal. Naj bo kar brez skrbi, v sirotišnici mu še ne bo treba umreti.

* * *

Nemški socijalistični poslanec dr. Karl Liebknecht pravi, do je vojna spor samih laži; mi mu verjamemo. žalostno je samo to, da mu tega ne verujejo vsi njegovi pristaši.

* * *

Na svetu je dosti ljudi v raznih strankah in poklicih, ki ostanejo trezni kakor riba v vodi in modri kot Salomon, dokler ne dobijo moči v svojo oblast. Oblast pa jih upijani in jim izbije dno njihove modrosti.

* * *

Kadar imajo otroci denar, imajo "kramarji" semenj. To je dokazal v najboljši meri tudi Joliet in dokazuje sedaj Chicago. Well, svaka sila do vremena.

* * *

Pravijo, da si ovce mirno puste striči volno; toda kadar se jim odstriže tudi del kože, tedaj pa zameketajo in se zganejo. Bomo videli, če je res tako!

Besede mičejo, vzgledi pa vlečejo. To mora biti že res, ker je začelo Chicago iti tisto pot kakor jo je šel Joliet s svojo jednoto.

* * *

Tolaži pa nas zavest, da bo tudi na koncu Chicago posnemalo Joliet, ker drugače sploh biti ne more. Za vsak greh. mora priti kazen, če prej ne, pa kasneje, a izostane ne.

* * *

Kdor bi se zdaj postavil Chicagi po robu, bi mu toliko časa metali "delavske interese" v glavo, da bi ga ubili. Zato je najbolje pustiti take ljudi pri miru, kajti čim bolj se jih pusti pri miru, toliko prej bodo sami sebi izkopali grob!

* * *

Chicago je večkrat slišalo resnico iz milwauških ust, a resnica bode v oči in zato bode milwauška naselbina Chicago v oči. Nič zato; prijatelji smo vseeno, kaj ne!??

* * *

Ruska vlada je naročila v Amerki 10,000 Pullman vozov za ruske železnice. To zgleda kakor da hočejo iti številni princi, vojvode in druga gospoda takega in enakega kalibra na bojna polja — na izlet.

* * *

V ameriškem časopisju je mogoče čitati vsak dan mnogo raznih izjav evropskih veljakov. Pri mnogih teh izjavah ti veljaki niso imeli drugega opravka kakor to, da so jih imeli poročevalci teh izjav v mislih, ko so jih pisali.

* * *

Šola v naši Chicagi lepo napreduje; vspehi se že v marsičem kažejo. To nas prav zelo veseli. Bil je v resnici že skrajni čas! Učitelju bi si vseeno dovolili priporočiti leskovko, ker vidimo, da so nekateri šolarji svojeglavi in proti temu samo leskovo olje pomaga.

* * *

Wilbur Voliva, voditelj verske sekte zionistov ali kakor se že imenujejo, pravi, da prosi svojega boga, da bi združil republikansko stranko. Vse lepo, toda tisti, ki odločujejo kakšno stališče bo zavzela ta stranka, ne spadajo pod istega boga, kakor Valiva, niti eden izmed njih ne. Kako bo šlo to skupaj? Treba se bo poslužiti posredovalnice.

* * *

Neki list začudeno vprašuje, kako je mogčoe, da ameriški Slovenci spimo v očigled tako važnih dogodkov našega časa. Listu bi svetovali, da naj prej natanko preišče, kdo nas je uspaval. Želimo, da je nepristranski, in da rezultat naznani naši javnosti, ki mu bo nedvomno zato zela hvaležna.

* * *

Zadnja bitka za osvojitev Verduna že traja od 21. februarja. Kakor se poroča, so Nemc v tej velikanski bitki, ki sestoji izibrezštevilnih malih bitk izgubili nad 200,000 vojakov. "O, kako strašna slepota je človeka".

* * *

Pripovedujejo, da v nekaterih bitkah obleže cele skladnice mrtvecev in ranjencev. V enem slučaju so bili kupi trupel tako visoki, da so ovirali napredek bitke. Ostali so dobili povelje, da se umaknejo za nekaliko sto korakov. Par strelov iz najstrašnejših nemških topov v omenjene kupe nemških ranjencev in mrtvecev je razdrobilo in razmetalo te na pol-še-žive kupe na vse štiri vetrove ter tako naredili prostor drugim za nove kupe. Če to ni višek blaznosti, ne vemo kaj je blaznost sploh.

Nemcem prijazno časopisje kriči, da Nemci zmagujejo. Na take zmage, kakor jih Nemci žanjejo pred Verdunom, morejo biti samo taki ljudje ponosni, ki se iz vsega sveta norčujejo. A naš pregovor pravi, da taki ljudje nazadnje sami norci ostanejo.

* * *

Vrhovni poveljnik Nemcev pred Verdunom je nemški prestolonaslednik. Lepa kanalja se obeta nemškemu narodu! Sicer pa ni nič čudnega, da si je izbral človeško klavnico za igračo in za povečanje svoje "slave" in utrditev svojega "spoštovanja" pri narodu, saj je vendar prepričan, da mu je nemški narod izročen od Boga v popolno last. Upajmo, da mu bo nemški narod po vojni vrnil ter si njega in njegovo "žlahto" izbral za svojo "igračo" in za povečanje svoje slave in spoštovanja pred svetom.

KDO IN KAJ ZADRŽUJE NAPREDEK AMERIŠKIH SLOVENCEV?

Vsem napredka željnim rojakom v pretres.

Če človek zasleduje naše razmere od daleč in jih sodi nepristransko, tedaj se mora nehote vprašati: Kaj je prav za prav z nami, ameriškimi Slovenci? Enkrat se trdi, da napredujemo, drugič ravno narobe, da nazadujemo; enkrat se ustimo, da smo nekaj, drugič trdimo, da smo velike ničle; enkrat se nam zdi, da stopamo z odločnimi koraki po začrtani poti, drugič si očitamo, da smo čreda brez pastirja, ki ne ve ne kako in ne kam; enkrat vidimo rešitev tam, drugič zopet kje drugje; enkrat hočemo pomagati svojim sirotam, drugič pridejo naokoli slučaji, ko vidimo, da smo sami brez moči. Tako gre naprej nasprotje za nasprotjem, vprašanje za vprašanjem in na koncu izgleda, da smo vsi skupaj eno velikansko nasprotje, en sam nepopisno velik vprašaj - uganka.

Drugič se opazovalcu zdi, da smo zadnji čas postali kakor močan človek, ki se bori s smrtjo, a ima še vedno toliko moči, da zmaguje nad njo. Včasih pokaže ta umirajoči orjak toliko moči, da mi vsi mislimo, da je izven nevarnosti ter da bo prav kar nastopil novo zdravo življenje, a kmalu se pokaže, da smo se motili; senca smrti pade zopet nanj in ne dolgo potem se nam vidi, da je dobila smrt nad njim popolno oblast. Zopet smo se motili. Velikan zbere zopet svoje sile, se dvigne kot da je popolnoma zdrav in da pri njem o smrti ne more biti govora, a kmalu zopet omaga. Tako gre naprej iz dneva v dan, iz meseca v mesec, iz leta v leto: vstajamo in vstajamo, a vstanemo pa nikoli!

* * * * *

SLEPOMIŠENJE

Svoj čas smo imeli navado, da smo vsako leto vstanovli po eno podporno jednoto; če pa ni bila ena zadosti, smo ustanovili dve. V tem oziru nismo poznali utrujenosti; bili smo pridni, nenavadno pridni. No, vsake stvari je enkrat konec, pravi pregovor in čudno bi bilo, ako bi naših jednot ne bilo. To se je zgodilo tedaj, ko so razne države začele omejevati možnost za ustanovitev, in tedaj, ko je ustanavljanje jednot izgubilo svoj junaški značaj zato, ker so prišla na dnevni red ameriške slovenske javnosti druga, bolj važna in koristna vprašanja v pretres. Toda v kolikor se vidi do sedaj, imamo pri reševanju teh vprašanj manj sreče kakor smo je imeli pri ustanavljanju jednot.

Ko smo dali ustanavljenju novih jednot slovo, smo šli sicer naprej po starem redu, to je, za vsako leto smo si postavili eno vprašanje v rešitev; a če eno ni bilo zadosti, smo si izbrali dve. Reševali smo jih in reševali, a rešili nismo niti enega do danes in na krožniku smo jih imeli tri četrtine ducata v zadnjih štirih letih.

Reševanje se je pričelo kar s slovensko banko v Ameriki; sicer je bilo pa to popolnoma dobro, ker vsak drug utež bi bil prelahek, da bi odtehtal ustanavljanje jednot. Banka še ni bila rešena, ko smo dobili v pretres zadružno prodajalno. Komaj smo se za silo seznanili s tema dvema vprašanjema, že nam je bilo prineseno na krožnik tretje: Zavetišče. Zavzeli smo se zanj in še predno smo bili glede zavetišča na jasnem, smo že mislili na združenje naprednih jednot. Pa kdo bi se brigal za zelena jabolka, če se drugje pomaranče obetajo. Pustili smo zavetišče v nemar in se zavzeli za združenje. V tem nas je zalotila vojna, ki je rodila misel za "Slovensko ligo". Toda liga je bila nezakonsko dete in zato je umrlo v zapuščenosti in sramoti, četudi blago in nedolžno. Kot nekako nadomestilo za umorjeno dete se je rodila Jugoslovanska akademija. Kakor se kaže, to dete ni prineslo posebnih življenskih sil na ta borni svet in zato še visi med življenjem in smrtjo in "zdravniki" delajo na vse kriplje, da je rešijo. Kako bo z vspehom, danes še ne moremo reči. Pa tudi akademija še ne znači konca naše iznajdljivosti v vprašanjih, tičočih se našega skupnega blagra in napredka: Naša pevsko navdahnjena javnost je prinesla na program Zvezo slovenskih pevskih društev in človeku se zdi, da so začetniki te ideje v zimi zaslutili pomlad.

Tako smo torej srečno priromali od banke in konzumov do pevske zveze. Kakšne so koristi našega dolgega romanja? Kaj smo dosegli z njim? — Nič dobrega! Koliko smo koristili narodu? Koristili nič, škodovali pa veliko. Ves ta naš "križevi pot" je ostal brez koristi. Vsaka postaja pomeni za voditelje morje blamaže in pečat nesposobnosti; za vse ameriške Slovence pa pomenja vsaka postaja fiasko, fiasko velik kakor Triglav.

Da pa nam bo stvar popolnoma jasna, oglejmo si vsakega izmed teh "štacijonov" našega romanja malo natančneje.

SLOVENSKA BANKA IN KONZUMI

Lepa je bila misel o slovenskem denarnem zavodu, ki naj bi bilo nekaka os, okrog katere bi se sukalo vse naše narodno življenje. Ideja je dobila precej odmeva med rojaki, toda velike večina vodilnih krogov, zlasti denarnih, se ni ogrevala zanjo, deloma je celo nasprotovala. Seveda, treba bi bilo malo ljubezni do naroda, ne tiste plačane in "bizniške" ljubezni, temveč tople in požrtvovalne ljubezni do rodne krvi in povzdigo njenega ugleda in do izboljšanja položaja lastnih rojakov, pa bi šlo. Vseeno bi že bilo, kje bi se ustanovila ta banka, samo da bi bila v resnici ustanovljena in da bi poslovala v korist naroda. Koliko dobrega bi lahko storil tak denarni zavod n to tem lažje, ker stotisoči našega denarja leže po tujih bankah in tujci vlečejo mastne profite od njih, mi pa se zadovoljimo z drobtinicami, ki padajo raz njihove mize. Naše kolonizacijsko vprašanje bi se z lahkoto in dobro rešilo in tisočem rojakov bi bilo pomagano. Vprašanje naših Narodnih domov itd. bi se rešilo z lahkoto in brez nevarnosti, da bi se kaj izgubilo. Toda pri nas se navadno vedno vpraša: "Kdo" in ne "kaj" in na podlagi tega se sodi. Poleg tega imamo tudi to napako, da pričnemo graditi vsako stavbo pri strehi. Razven enega ali dveh se naši časopisi niso udeležili agitacije za uresničenje te ideje.

Tudi za konzume ni bilo splošne agitacije po časopisju, izuzemši dveh. V par krajih so se ustanovile zadružne prodajalne, pa so se le deloma obnesle. Sicer pa ta ideja še ni mrtva, temveč je še vedno slišati kak odmev tu in tam. Ako bi se naše časopisje zavzelo za to idejo v večji meri ter bodrilo rojake k složnosti in edinosti, bi mogli danes brez dvoma zaznamovati vspehe kakor jih pa moremo v resnici. Zadružništvo nima samo gospodarske vrednosti, temveč tudi vzgojevalno, ki je pravzaprav še važnejše. "Besede mičejo, vzgledi pa vlečejo", pravi pregovor. Zadružna prodajalna daje jasen vzgled da morejo delavci marsikaj doseči, ako nastopijo složno združeni. Solidarnost je med našim narodom še vedno španska vas in zato jo je treba povsod gojiti. Konzum je večjega pomena za posamezne naselbine, nego za splošno našo javnost. Akoravno se je sprva mislilo, ne samo med Slovenci, temveč po vsej Ameriki, da je zadružništvo nepraktično za Ameriko, vendar zadružništvo neverjetno hitro napreduje, kar dokazuje, da ni tako nepraktično za ameriške razmere, kakor so mnogi mislili. Čim močnejši je privatni kapital, toliko bolj mora napredovati zadružništvo; to jasno kažejo razmere na Angleškem.

ZAVETIŠČE

Neprstane prošnje pri naših podpornih društvih in po časopisih ter številne kolekcije po posameznih naselbinah so najboljši dokazi, kako nujno je potrebno naše lastno zavetišče. Da naš narod v Ameriki tudi čuti to, zato je naravno, da se je zavzel

Dalje na peti strani.

KRUH IN VERA

11. februarja smo priobčili članek: "Naš kruh in naša vera", ki je razburil mnogo duhov. Nekateri so ta članek izrabili ter nas hoteli pokazati kot nasprotnike napredka in sicer na ta način, da so citirali samo nekatere stavke, a bistvo so izpustili. Mi smo jim stvarno odgovorili ter jim povedali, kaj je kaj, na kar seveda niso odgovorili, ker niso mogli, ne da bi sami sebi dali zaušnico. Ker pa je naš namen razposlati to izdajo lista rojakom po drugih naselbinah, prinašamo še enkrat ta članek in to zlasti za one, ki bodo prvič dobili naš list v roke.

Po raznih naselbinah se je začel pojavljati med Slovenci razpor. Po nekod je postal že tako občuten, da so žalostne posledice očividnejše od dne do dne.

Ta razpor prihaja v prvi vrsti zaradi različnih naziranj o verskih vprašanjih. Ena stran je ostala zvesta verskim naukom svojih prednikov, druga stran pa zametuje te nauke in se postavlja na brezversko (ne svobodomiselno) stališče in zato zastopa zahtevo, da naj sledovi vernosti kar čez noč izginejo iz naše srede. Kdor veruje v Boga in cerkev, je po njihovem mnenju bedak, zarukanec, nevednež, hinavec in ne vemo, kaj še vse.

Verniki pa seveda to zavračajo in dostavljajo, da so vsi socijalisti, svobodomisleci in brezverci lumpje, barabe, neznačajneži, nepoštenjaki in še vse mogoče in nemogoče. Kolikor bolj domače se čutijo v tej deželi, toliko pogumnejše nastopajo ti protivniki eden proti drugemu.

Nekaj let nazaj smo se zgražali in obžalovali pogubonosne boje med klerikalci in liberalci v naši stari domovini. Dokler smo bili v tem boju sami, smo se pridruževali eni ali drugi stranki, ko pa smo prišli ven iz njega in smo mogli nepristransko misliti, smo se pa tolkli po glavi, češ, kako veliki nespametneži smo bili. Ob takih prilikah smo sklenili za trdno, da ne bomo nikoli dopustili, da se ta nespametna gonja zanese med nas v Ameriko. Toda pri vsem našem zgražanju in pri vseh naših sklepih smo koncem konca toliko "napredovali", da pričenjamo jednak boj, ki se samo v tem razlikuje od starokrajskega, da je še tisočkrat bolj nesmiseln.

Ameriški Slovenci smo s par izjemami vsi delavci, ki si v potu svojega obraza služimo svoj kruh, vsi enako, pa naj smo tega preičanja ali onega, tega naziranja ali onega. Vsakdo mora vsak cent krvavo zaslužiti, ako ga hoče imeti. Vsi smo izpostavljeni jednakim nevarnostim pri delu, vsi imamo jednako dolg delavni čas, kriza nas vse enako prebiča vsakokrat; s kratka, vsi smo jednaki trpini v svojem boju za obstanek. Toraj smo vsi zainteresirani v enih in istih vprašanjih, to je vprašanjih svojega vsakdanjega kruha.

Naši delodajalci nas ne vprašajo, če smo verni ali ne, če hodimo v cerkev ali ne, ako verujemo v Boga ali ne. Oni se samo brigajo, da vsak delavec zadosti naredi in čim več naredi, tem raje ga imajo; s čim manjšo plačo je zadovoljen, tem bolj jim je dobrodošel; v čim slabših in nevarnejših razmerah je voljan delati, tem bolj so zadovoljni. Kar je toraj za delavce slabo, je za delodajalce dobro in obratno, kar je za delavce dobro, je za delodajalce slabo. Na podlagi tega lahko vsakdo uvidi, da so koristi delavcev na eni strani in koristi delodajalcev na drugi strani. Delodajalci so močni po dolarjih in delavci pa po številu.

Moč dolarjev je nepopisna in ako hočejo delavci kaj doseči proti njim se morajo združiti. Nastopati morajo kot en sam mož, kadar zahtevajo boljšo plačo, krajši delavni čas, ugodnejše in varnejše delavne razmere.

Kako pa mi ravnamo v tem oziru? Mesto da bi gledali, da se kolikor mogoče pobratimo, da se združimo proti skupnemu izkoriščevalcu, se pa prepiramo in eden drugega zaničujemo in obkladamo s priimki in sicer zaradi takih stvari, ki nam nič ne koristijo, oziroma nič ne škodijo. Komu kaj koristi, ako jaz verujem v Boga in komu kaj koristi, ako jaz ne verujem. Ako jaz kaj žrtvujem za svoje prepričanje, je to moja stvar. Svoj denar sem jaz zaslužil in imam pravico razpolagati ž njim. Zakaj toliko uporekanja na eni in na drugi strani. Ako nimam te pravice, kje je potem svoboda?

Delavci morajo biti združeni v mišljenju in dejanju tam, kjer se gre za njihov kruh, kje pa gre za njihovo vero ali nevero, tam naj se ravna vsakdo po svojem prepričanju. Versko prepričanje naj bo torej stvar vsakega posameznika in nihče naj nima pravice koga zaničevati zaradi njegovega prepričanja in ga žaliti zaradi tega. Vsakdo ima pravico do svojega prepričanja in sme zahtevati, da ga tudi drugi spoštujejo kot njegovo privatno lastnino. Mislimo svobodno in pustimo tudi druge svobodno misliti!

Vsakdo lahko uvideva, kako velikansko škodo in krivico si delajo delavci s tem, da se sovražijo zaradi vere. Prepir vedno odtujuje nasprotujoče si stranke tako, da je končno vsako skupno delo nemogče. A če vemo, da je skupen nastop vseh delavcev potreben za izboljšanje njihovega položaja, tedaj je jasno, da pljujejo oni delavci v svojo lastno skledo, ki sejejo prepir in sovraštvo mesto sloge in bratstva.

V Ameriki je cerkev ločena od države, torej se mi lahko bojujemo za izboljšanje vlade, ne da bi se nam bilo treba zaletavati v vero. Sicer s tem ne mislimo trditi, da bi se ne smelo znanstveno razpravljati o verskih vprašanjih, nikakor ne, celo potrebno je, da se razpravlja, toda ne na način, kakor se mešajo karte in kakor se razpravlja med nami. Kdor čuti v sebi agitatorične zmožnosti, ta naj skuša zlepa prepričati svojega nasprotnika in bo nedvomno stokrat več dosegel, kakor pa s psovkami in zaničevanjem.

Ni res prijatelj, da so verni ljudje tepci, nevedneži, hinavci in karkoli ti misliš, da so. Vedno so se dobili veliki in plemeniti možje med njimi, ki so storili veliko dobrega za človeštvo. Isto tako ni res, prijatelj, da so socijalisti in svobodomisleci nepoštenjaki, neznačajneži, barabe in vse drugo, česar so obdolženi, da so. Zgodovina njihovega gibanja kaže številne vzglede vzorne značajnosti, požrtvovalnosti in človekoljubja. Da imamo pa izjeme na obeh straneh, to se samo po sebi razume, a izjeme niso merodajne. Ne glejmo na posamezne osebe in na njihova dejanja, temveč sodimo njihova načela!

Toda tu ponovno poudarjamo, da je vera zadeva našega duha, s čemer nima naš kruh ničesar opraviti. Tega pa naši rojaki nikakor ne morejo razumeti: Vera in nevera, svobodomiselstvo in brezverstvo in socijalizem vse skupaj so zbasali v en žakelj in sedaj mešajo, ne da bi vedeli kaj je pravinzaprav. Pojmi so se jim docela zmešali in zato ne morejo ločiti eno od drugega.

Ta nedostatek pa se da odpraviti samo z izobrazbo, s spopolnjenjem našega znanja, s pomočjo katerega bomo znali ločiti vero od protivere, protiverstvo od svobodne misli in to vse skupaj od socializma. Do tedaj pa, da bomo toliko napredovali, pa rabimo izobrazbo bolj nujno kakor karkoli drugo.

To se nam je zdelo potrebno povedati iz razloga, ker nam eni očitajo, da smo preveč socijalistični, drugi pa da smo prevec katoliški. Resnica je, da nismo ne eno, ne drugo, to je, ne preveč in ne premalo katoliški in tudi ne preveč ali premalo socijalistični, ker nismo v službi nobene stranke in nobene vere, temveč smo **samo v službi interesov slovenskih delavcev v Ameriki.** Na to pot smo stopili s trdno vero, da bomo na ta način **svojim rojakom največ koristili.**

Zavetišče

Nadaljevanje iz 4. strani.

za to s tako odločnostjo, da se ni nihče upal pomišljati, še manj pa nasprotovati sproženi misli, da si ustanovimo zavetišče.

Zato so se nekatere stranke zavzele za zavetišeče formalno, na zunaj; a dejansko so se se ideje norčevali.

Edini ugovor je bil, češ, da je dolžnost vlade, da skrbi za ponesrečene. Sicer je to res, samo to je križ, da se države tega ne zavedajo, in ako bi čakali samo na tisto, bi lahko vsi pomrli, predno se bodo države zavedale svojih dolžnosti v polni meri. Agitacija za ustanovitev zavetišča se je sicer razcvela v stanovni shod, a sadu še ni rodila in ga tudi ne obeta. Kakor hitro so utihnile lepe besede chicaškega sestanka, je šlo vse veliko navdušenje rakom žvižgat. Nekateri listi so še prinesli zapisnik sestanka, drugi celo tega ne, in od tedaj nismo čitali o celi stvari drugega nego nekaj poročil od tajnika, parkrat tudi od blagajnika. To je bilo vse. Kdo je kriv, da je stvar zaspala? Naše časopisje je temu krivo, in da je isto storilo svojo dolžnost bi imeli danes svoje zavetišče, ali bi bili vsaj na tem, da ga dobimo. Vprašajmo naše tedanje urednike, koliko člankov je vsak napisal po chicaškem sestanku, da bi navdušili rojake za pristop k novi organizaciji? Mislimo da ni bil niti en članek napisan po lastni inicijativi naših tedanjih urednikov v ta namen. In listi niso bili po sestanku nič manjši in tudi prazni niso hodili; pisali so o vseh mogočih in nemogočih, o vseh važnih in nevažnih vprašanjih, reševali so probleme, zadevajoče najbolj skrite kote zemljske oblje, a za nujno slovensko stvar ni bilo ne časa ne prostora. Za vprašanje afriških črncev se zanimamo, a za slovensko zavetišče smo ostali brezbrižni. Ali je to slovensko? Narod ni videl navdušenja pri vodnikih, kako se je mogel potem sam navduševati?

ZDRUŽENJE JEDNOT.

To je brez dvojbe najboljša ideja, kar se jih je prineslo slov. javnosti v pretres. To je spoznal tudi narod sam. Kljub dotedanjim razočarnjem, se je zavzel za to akcijo z velikim navdušenjem. Pa kako tudi ne saj je videl znatno olajšanje bremena in močno ojačanje svojih moči. Priprave so bile v polnem tiru in bili smo prepričani, da je uresničenje te velike ideje samo vprašanje časa, da bi imeli koristolovce med onimi, ki so vodili priprave, si nismo mogli misliti, ker nam je bila ideja presveta. Mesto da je ideja povišana na mogočen tron uresničenja, jo najdemo po treh letih čakanja pogaženo in onečaščeno na pol mrtvo v ostudnem blatu koristolovstva. S pravo diplomatsko sposobnostjo se je stvar zavlačevala od enega sestanka do drugega, od ene seje do druge, od ene konvencije do druge in na zadnje so nekateri voditelji skomignili z ramami in rekli: Iz te moke ne more biti kruha, ker zakon ne pusti", a reči bi morali: "ker naši osebni interesi ne dopuste". Sicer moramo resnici na ljubo izjaviti, da so se nekateri člani pripravjalnega odbora v resnici trudili, da bi se ta ideja uresničila, a delale so se od začetka umetne ovire in se z njimi slepila javnost od nasprotne strani, vsled česar je bil vspeh nemogoč. Nasprotniki so znali svoje ljudi tako preslepiti, da so isti glasovali proti združenju ter tako pokopali za dolgo časa, ali celo za vedno, to tako lepo in koristno misel. Kar nas je najbolj presenetilo, je to, da so to učinili ljudje, ki imajo pri vsaki priliki "združenje delavcev" na jeziku in ki vsak dan pridigujejo, da je zvrnil vso krivdo na narod, si je pridobil samo pomilovanje.

Ni bilo treba, da bi se zavzeli za Avstrijo ali proti Avstriji, to stališče je bilo zadnja stvar. Glavna naloga voditeljev je bila, da bi pomagali narodu vstati in se znebiti tistega krtovega životarjenja ter začeti življenje zavednosti, življenja luči. Ko bi imeli enkrat narod združen v narodni in nestrankarski organizaciji, potem bi lahko zavzeli pot o kateri smo bili prepričani, da je najboljša. Nihče ne more narodu očitati, da norod ni storil svojega. On je storil več kakor more kdo pričakovati. Ko bi voditelji storili svoj del dolžnosti, pa bi bilo vse storjeno.

JUGOSLOVANSKA AKADEMIJA.

Ideja Jugoslovanske akademije je pravzaprav last ene same organizacije in zato si nočemo jemati pravice za enkrat, da bi povedali svoje mnenje natančneje. Rečemo samo toliko, da je ideja deloma dobra, začeta je samo na preozki podlagi: strankarstvo in splošna izobrazba še nista nikoli dobro vozila skupaj in dvomimo, da bosta tu. Sicer bo pa bodočnost pokazala, njene vrline in njene pomankljivosti. Mi ji želimo najboljši vspeh, ker smo mnenja, da mi, ameriški Slovenci, rabimo bolj nujno izobrazbe kakor vsake druge stvari, pa naj bo socijalizem, svobodomiselstvo ali kar hoče.

ZVEZA PEVSKIH DRUŠTEV

Združiti vsa naša pevska društva v zvezo, to je najmlajše dete v naši narodni družini. Da bi mogla taka zveza storiti veliko dobrega za povzdigo naše narodne zavestii in za povzdigo ugleda naše narodnosti v Ameriki, o tem ne more biti nikakega dvoma. Če pa je človek skeptičen, pa ni prav nič čudnega, ker smo se zadnje čase zavzeli za cel "paternošt" jednako lepih in koristnih idej, a izvršili nismo nobene. Sicer je pa ustanavljanje take zveze precej jednako ustanavljanju jednot, kjer imamo mnogo izkustva in zato skoro lahko upamo, da strmljenje ne bo ostalo brez vspeha, treba je samo trgovce in strankarje pustiti na miru, pa bo šlo. Ti so že tolikokrat pokazali svoj karakteristikon, da jih je treba za enkrat pustiti v ozadju.

Ako vzamemo v upoštev vse slučaje, v katerih je bil narod "povlečen za nos", ociganjen za svoje upanje, izkoriščen v svojem navdušenju, izdan v svojem delu za uveljavljenje svoje vrednosti in to od svojih lastnih voditeljev in če vzamemo dalje v poštev neprestane nove ideje in navdušenje, ki prihaja z njimi, potem moramo priznati, da ima naš narod dosti smisla za napredek. Še tako veliko razočaranje mu ne vzame vsega upanja. Ako ena stvar ni uspela, se loti druge, tretje, četrte itd. Toda kljub temu ne sme iti naprej, kakor je šlo zadnja štiri leta, kajti sicer bo narod nazadnje zgubil vsako upanje, zadnjo trohico stremljenja po popolnejšem življenju. Treba je, da se naredi konec škodljivemu demagoštvu ter se prične z resnim, stvarnim, nesebičnim in smotrenim delom. Vse to naše delo v tej smeri mora biti zasnovano na široki, nestrankarski, ne-verski, narodni podlagi in videli bomo, da vspehi ne bodo izostali.

Na ta način bomo ustvarili zdrav, zaveden, izobražen in solidaren narod, ki se bo mogel priključiti tedanjemu mednarodnemu gibanju kot isto-vreden del ter skupno nadaljevati delo za izpopolnitev človeške družbe. Do tedaj pa je vsekakoor še daleč, daleč in pot do tja je strma in ostra, toda nič zato; boj daje smisel življenju in spopolnitev mu kaže pot.

Ni prijetno izpodtikati se nad kom, a ker vidimo, da se ene in iste napake ponavljajo od leta do leta in se nihče ne upa uporekati in povedati resnice, smo si to vzeli za nologa mi v upanju, da se doseže izboljšanje in da rojakom pokažemo, kdo je njihov resnični prijatelj in zagovornik **in kdo ni.**

69 KRASNIH DARIL ZA NAŠE NAROČNIKE IN ZASTOPNIKE

Ameriški Slovenci imamo mnogo časopisov, toda preveč jih ni, tudi če bi imela vsaka večja naselbina svojega, kajti vsaka naselbina ima svoje potrebe in zahteve.

V koliki meri je naše časopisje dobro, oziroma slabo, to sodbo prepuščamo čitateljem, opozoriti pa želimo čitatelje teh vrst na dejstvo, da je naš list nekaj izrednega, o čemer se bo vsakdo prepričal, kdor bo prebral to številko s pazljivostjo ter jo bo sodil stvarno, brez predsodkov, to je, po pravi vrednosti.

Kdor pozna naše razmere, bo rad priznal, da nam je bil tak list nujno potreben. Tega se seveda tudi izdajateljstvo lista zaveda. Zato je isto pripravljeno storiti in žrtvovati kolikor mogoče največ, da se ta list razširi med ameriškimi Slovenci.

Ker pa nam je nemogoče poslati posebnega potovalnega zastopnika od naselbine do naselbine, smo se odločili, da damo to, kar bi imeli plačati zastopniku, svojim novim narčnikom v obliki daril. Razšiirti list v vsako slovensko naselbino, to je naša glavna želja.

DARILA ZA ŽENSKE

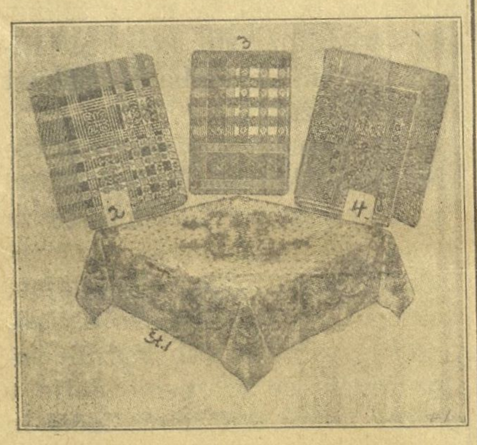

Štev. 1. — Bel namizni prt z rožami in drugimi okraski. Velik je 64 X 64 palcev (inč). Vsaka gospodinja se more potaviti ž njim. Lep in čist namizni prt je vedno znamenje skrbne gospodinje. Ta namizni prt stane po trgovinah $1.50. **Mi ga pošljemo vsakomur za 25 centov, kdor pošlje zraven še celoletno novo naročnino ($1.50) na naš list. Za $1.75 torej dobite prt, vreden $1.50 in še list za vse leto $1.50; $3.00 vrednosti za $1.75. Se izplača!**

Štev. 2. — Kockast namizni prt s franžami. V beli in rdeči barvi in deloma v modri. Primeren kinč za vsako jedilno sobo. Velikost njegova je 56 X 72 palcev; dovolj velik za vsako jedilno mizo. Po trgovinah stane ta prt $1.25 ali še več. **Mi ga pošljemo za 10 centov vsakomur, kdor pošlje zraven še celoletno novo naročnino ($1.50) na naš list. Za $1.60 dobite namizni prt vreden $1.25 in še list za vse leto $1.50; $2.75 vrednosti dobite za $1.60. Še danes se naročite!**

Štev. 3. — Jednako dober namizni prt kakor štev. 2, samo franž nima. Jako trden in drži barvo; morete ga prati z drugim perilom vred. Njegova velikost 57 X 70 palcev. Tu si lahko izberete. Ako hočete takega kakor je na sliki ali pa z rožami. Tudi pri barvi si lahko izbirate; so rdeči in beli in rdeči in zeleni. Pri naročilu označite barvo in obliko okraskov. V trgovinah stane ta prt $1.25 ali še več. **Mi ga pošljemo vsakomur za 10 centov, kdor zraven pošlje še celoletno novo naročnino (1.50) na naš list. Za $1.60 dobite $2.75 vrednosti. Ne zamudite te prilike!**

Štev. 4. — Turški rdeče franžasti namizni prt, rdeče in bele barve. Jako primeren namizni prt za slovenske hiše. Vsaka naša gospodinja ga bo lahko s ponosom pogrnila na jedilno mizo. Njegova velikost 58 X 63 palcev. Po navadnih trgovinah stane najmanj $1.00 — **Mi ga pošljemo vsakomur zastonj, ki nam pošlje poleg naročila tudi celoletno naročnino (1.50) na naš list. Za $1.50 torej dobite $2.50 vrednosti. Takih prilik je jako malo; ne zamudite je!**

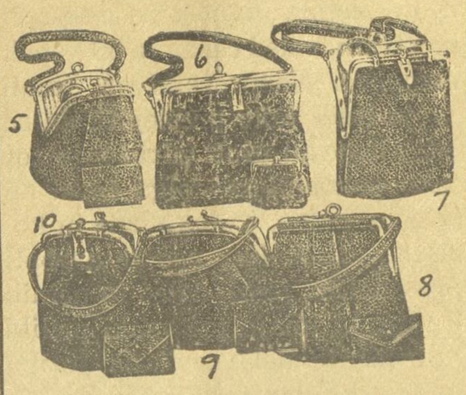

Štev. 5. — Krasna ročna torbica (portmone) iz usnja z jako trpežno podlago (futrom). Zraven spada tudi denarnica in notri je pripeto lepo ogledalo. Vsaka rojakinja bo vesela te torbice. Ista stane v prodajalni $1.00 — **Mi jo pošljemo vsakomur zastonj ki nam pošlje z naročilom osemmesečno naročnino (1.00) na naš list. Za $1.00 boste dobili to krasno ročno torbico in poleg tega boste še dobivali naš list celih 8 mesecev. $2.00 vrednosti za en dolar!**

Štev. 6. — Jako lepa ročna torbica iz žameta. Vsaka rojakinja se bo lahko postavila ž njo. Zraven spada tudi denarnica iz enakega blaga. Kovinasti obrobek ima platinu podoben sijaj. Po trgovinah stane $1.00. — **Mi jo pošljemo vsakomur zastonj, ki nam z naročilom pošlje osem-mesečno novo naročnino ($1.00) na naš list.**

Štev. 7. — Fina usnjata ročna torbica marokanskega lika. Jako trpežna podlaga (futer). Zraven spada denarnica iz enakega usnja in ogledalo. Cena tej torbici je $1.00 v trgovinah, a mi **jo pošljemo zastonj vsakomur, ki nam pošlje osem-mesečno novo naročnino ($1.00) na naš list.** Za $1.00 dobite $2.00 vrednosti. Zagotovimo vas, da boste z njo zadovoljni.

Štev. 8. — Isto kakor pod številko 7; samo ročna torbica ima drugo obliko. Torej si lahko izberete po svojem okusu.

Štev. 9. — Isto kakor pod številko 7; samo torbica ima bolj nizko in podolgovato obliko. — Ne pozabite, da spada zraven denarnica iz enakega usnja in krasno, lično ogledalce. — Izberite po svojem dpadenju.

Štev. 10. — Isto kot pod številko 7; **samo ročna torbica je** bolj ozka in bolj visoka. Vsako rojakinjo lahko zadovoljimo! — Te torbice so jako primerna darila za praznike, za godove in druge prilike. Vsaka rojakinja, omožena ali samska, bo vesela takega daru!

Na tej sliki vidite enajst darov pod številkami 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 in 21. Ta darila stanejo po trgovinah 50 centov, včasih celo več. Mi pošljemo eno teh daril zastonj vsakomur, ki nam pošlje polletno naročnino (75 c.) na naš list obenem z naročilom enega izmed teh darov. Nobena rojakinja naj ne zamudi te prilike ter si tako pridobi lepo darilo zastonj. Mi smo posvetili več darov samo ženskam, ker vemo, da so te največkrat zapostavljene za moškimi. Ako bi katera rada več darov, naj skuša pridobiti še kakega naročnika zraven svoje naročnine. — Ako hoče katera rojakinja, ki pošlje celoletno naročnino ($1.50), namesto namiznih prtov 3 izmed tu navedenih darov, jih ji tudi radi pošljemo. — Katera rojakinja ali rojak nam pošlje $6.00 novih naročnin od svojih znancev, ji pošljemo vseh teh 11 darov zastonj.

Štev. 11. — Lepi ovratni okrasek za žene in dekleta z verižico, dolgo 14 palcev. Po trgovinah boste plačali navadno 50 centov.

Štev. 12. — Krasna, lesketajoča se broška s ponarejenimi diamanti. Približno en palec v premeru. Vsaka žena ali dekle je bo veselo.

Štev. 13. — Igla za klobuk z lesketajočo se glavico.

Štev. 14. — Lasna priponka in okrasek, okrašena z 31 kamenčki, udelanimi v dvojni vrsti. Vsaka rojakinja se bo lahko postavila z njim.

Štev. 15. — Dva lasna okraska s ponarejenimi dijamanti. Primeren dar zlasti za dekleta in mlade žene.

Štev. 16. — Tri ženske priponke, jako okusno izdelane in praktične.

Štev. 17. — Nenavadno lep lasni okrasek.

Štev. 18. — Lasna priponka in okrasek z mnogimi lesketajočimi kameni.

Štev. 19. — Dve klobučni igli z lično in lesketajočo glavico.

Štev. 20. — Krasna podvratna broška ali zaponka. Vsaka rojakinja jo bo z veseljem pripela.

Štev. 21. — Podvratna broška in zaponka z glavico v obliki ptice z razprostrtimi peruti. Zelo priporočljiva.

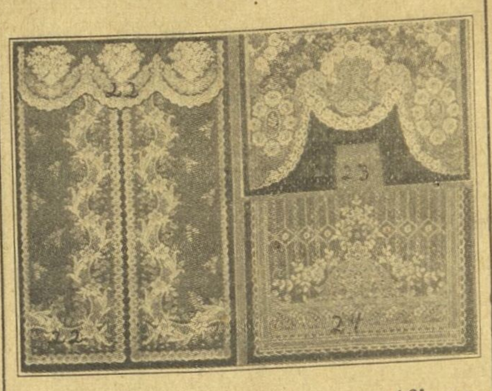

Štev. 22. — Lepe zavese (firneki); kras vsake hiše. Vsaka gospodinja skuša, da si nabavi čimlepše. Slika štev. 22 nam kaže jako lep vzorec. To je vse skupaj en kos, a ima dolenji del v dva dela, tako, da izgledata dva. Njegova širokost je 58 palcev, a dolgost 9 čevljev. Ako hočete bele, vam pošljemo bele; ako hočete nekoliko rjavkaste, vam pošljemo rjavkaste. Zanj bi morali plačati v trgovini najmanj okrog dolarja. Mi pošljemo to zaveso vsakomur zastonj, kdor zraven naročila pošlje tudi celoletno novo naročnino ($1.50) za naš list. Te prilike ne boste pustili!

Štev. 23. — Jako čedna zavesa (firnek) za slovenski dom. Sega do polovice okna. Dolga je 4 čevlje; široka pa približno ravno toliko. Njegova vrednost 75 centov. Glede barve isto kot štev. 22. Mi ga pošljemo zastonj vsakomur ki z naročilom pošlje še osem-mesečno novo naročnino ($1.00) na naš list.

Štev. 24. — To je v resnici tako lep "firnek", da si lepšega skoro misliti ne morete. širok je 44 palcev, a dolg je 6 čevljev in pol. Eden za vsako okno zadostuje. Glede barv isto kakor pri številki 22. Vrednost tega je $1.25 ali še več. — Mi ga pošljemo zastonj vsakomur, ki nam pošlje poleg naročila še celo-letno novo naročnino ($1.50) na naš list. — Kdor nam pošlje $4.00 novih naročnin, mu pošljemo vse tri, ali pa tri ene in iste vrste, kakor kdor hoče.

DARILA ZA MOŠKE

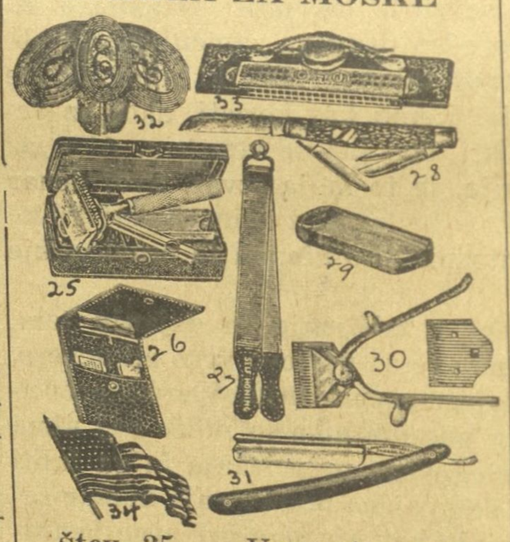

Štev. 25. — Varnostna britev z ročajem za britje in brušenje. Zraven spada tudi 12 najboljših klin. Okvir je nikel -platiran in tako narejen, da se kline z največjo lahkoto pritrjujejo in odstranjujejo. Vse to je spravljeno v lični usnjati škatljici z žametasto podlago na znotraj. Krasno darilo za vsakega odrastlega moškega. Pisec teh vrst sam rabi to britev in jo zato iz lastne skušnje toplo priporoča. Ta britev stane skupno z 12 klinami in škatljico po navadnih trgovinah $1.25 do $1.50. — **Mi pošljemo za 10 centov vsakomur, ki zraven pošlje tudi celoletno novo naročnino $1.50 na naš list. Briti se s to britvijo je v resnici igrača!**

Štev. 26. — Varnostna britev s 5 klinami v primernem usnjatem ovoju. Je jako primerna, da se jo nosi seboj, ker je nalašč tako prirejena. Kline so iz najboljšega jekla. To je ena najbolj mičnih priprav svoje vrste. Lastniki so vsi zadovoljni z njo. Po trgovinah stane $1.00. — **Mi jo pošljemo popolnoma zastonj vsakomur, ki z naročilom pošlje celoletno novo naročnino (1.50) na naš list.** Ako se težko brijete, je to vaša krivda od sedaj naprej!

Štev. 27. — Brusilni jermen za britve. Jermen je ena glavnih priprav pri raziranju. Najboljša britev ni vredna dosti, ako je jermen za nič. Zato smo mi za svoje naročnike izbrali jermen, ki ima vse lastnosti dobrega jermena. Ta je iz konjske kože ter je 23½ palcev dolg. Po trgovinah boste plačali zanj eden dolar ali še celo več. — **Mi ga pošljemo zastonj vsakomur, ki poleg naročila pošlje tudi celoletno novo naročnino (1.50) za naš list.** Prav nič ne odlašajte z naročilom, ako nimate dobrega brusilnega jermena.

Štev. 28. — Nož s štiromi klinami in držajem iz rogovine. Eden izmed najboljših nožev, kar se jih izdeluje v Ameriki. Moškega brez dobrega in lepega noža si skoro misliti ne moremo. Na strani ima udelan grb iz nemškega srebra. Njegova cena po trgovinah je $1.00. — **Mi ga pošljemo vsakomur za 10 centov, ki z naročilom pošlje tudi celoletno novo naročnino ($1.50) za naš list.** Še danes pošljite ponj.

Štev. 29. — Brusilni kamen za britve. Eden najboljših kamnov te vrste, kar se jih sploh more dobiti. Po večini ga imajo vsi brivci v svoji službi. Ni velik, a je zato dober. Po prodajalnah stane $1.00. — **Mi ga pošljemo popolnoma zastonj vsakomur, ki z naročilom pošlje tudi celoletno novo naročnino (1.50) na naš list.**

Štev. 30. — Stroj za striženje. Kjer je veliko rojakov skupaj, se izplača imeti tako pripravo doma. Ta stroj jako dobro opravi svoj posel. Po trgovinah stane okrog enega dolarja. — **Mi ga pošljemo zastonj vsakomur, ki naročilu priloži celoletno novo naročnino (1.50) za naš list.**

Štev. 31. — Zanesljiva britev ameriškega kova iz jako dobrega jekla. Te britve so preizkušene, predno zapuste tovarno. Lastniki se zelo pohvalijo ž njimi. Človek skoro ne čuti, ko se brije ž njo, če je v pravem stanju. Cena ji je po trgovinah najmanj $1.50.— **Mi jo pošljemo za 25 centov vsakomur, ki naročilu priloži tudi celoletno novo naročnino (1.50) za naš list.**

Štev. 32. — Gumbi (knofi) za rokave in igla za kravato. Na vseh treh kosih bo urezana začetna črka vašega imena. Zlato-platirano vse. Pišite, katero črko hočete imeti na njih. Njih cena po trgovinah je $1.00 in 25 centov za vrezanje črk. — **Mi pošljemo zastonj vse tri komade vsakomur, ki naročilu priloži celoletno novo naročnino ($1.50) za naš list.**

Štev. 33. — Ustna harmonika ali orgljice. Slovenci so že po rojstvu nagnjeni na godbo. Kdor si ne more boljšega nabaviti, si kupi orgljice. Tu so ene izmed najboljših, kar se jih da dobiti. 20 dvojnih lukenj in 40 znetmi, dva čisto-glasna zvončka in še več drugih prednosti odlikujejo to tremolo-harmoniko. Po prodajalnah stane $1.50. **Mi jo pošljemo zastonj vsakomur, ki pošlje z naročilom tudi celoletno novo naročnino (1.50) na naš list.**

Štev. 34. — Ameriška zastava v živih barvah na dobrem blagu. Mnogo naših rojakov si je izbralo to deželo za svojo domovno. Ob raznih praznikih pravi Amerikanci razobešajo zastave in v tem oziru tudi slovenski državljani ne smejo izostati. — **Mi pošljemo 5 čevljev dolgo krasno zastavo vsakomur zastonj, ki z naročilom pošlje tudi celoletno novo naročnino (1.50) za naš list.**

Na tej sliki vidite devet krasnih darov, ki so spodaj opisani. Kdor nam pošlje naročnino za osem mesecev (1.00), mu pošljemo enega izmed teh darov zastonj. Izberite si številko!

Štev. 35. — Jako dobra krtača za obleko v vrednosti okrog 75 centov.

Štev. 36. — Pisalne potrebščine za šolarje ali za dom. Poleg svinčnikov, peres, držala, radirke in drugh stvari, spada zraven tudi zgibalni kozarec za vodo iz aluminija. Vse to je v jako lični šatulji.

Štev. 37. — Gumba (knofa) za rokave, kravatna igla in priponka za kravato. Vsak rojak bo zadovoljen s tem darilom. Vse skupaj stane po trgovinah najmanj 75 centov.

Štev. 38. — Močan žepni nož z dvema klinama in ročajem iz rogovine. Pravi nož za delavce.

Štev. 39. — Lep privesek za uro. Zraven je verižica, s katero se ura pripne k vestji, da je ne more zgubiti ali nihče okrasti.

Štev. 40. — Krasna kravatna igla s ponarejenim diamantom, ki se na zunaj nič ne razlikuje od pravega. Diamant se nahaja v črnem enamelju.

Štev. 40. — Izvrstna meksikanska pipa z obliko bikove glave in s pokrovom na verižici. Prava redkost.

Štev. 42. — Nenavadna francoska pipa z velikim kotličkom.

Štev. 43. — Izvrstna denarnica iz telečjega usnja. To je skoro gotovo najbolj praktična denarnica našega časa. Koliko denarja se zgubi, ker nimajo ljudje **pravih denarnic.**

Kakor že zgoraj povedano, dobite eno izmed teh devet daril popolnoma zastonj, ako se naročite na naš list za 8 mesecev, to je $1.00. — Nobeno izmed teh daril ni vredno manj kot 75 centov.

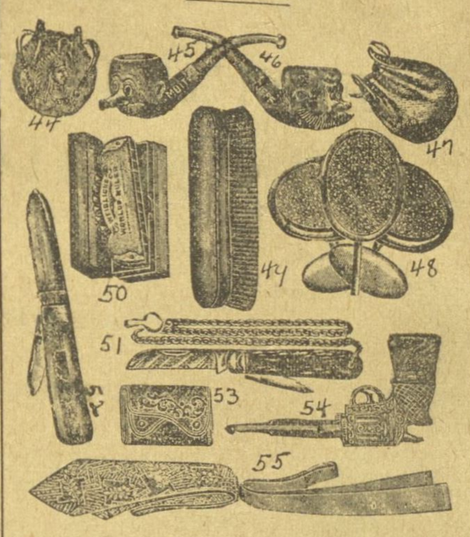

Na tej sliki vidite 12 krasnih daril. Kdor nam pošlje 50 centov, to je 40 centov za četrtletno naročnino na naš list in še 10 centov, temu pošljemo eno izmed teh daril zastonj. Vrednost teh daril sega od 25 centov do 45 centov. Ne pozabite povedati, katero številko hočete!

Štev. 44. — Usnjat mehur za tobak.

Štev. 45. — Pipa z „Mutt" glavo.

Štev. 46. — Pipa z „Jeff" glavo.

Štev. 47. — Izvrsten usnjen mehur (mošnja) za tobak ali denar.

Štev. 48. — Gumbi za rokave in kravatna igla.

Štev. 49. — Krtača za obleko; dobro delo!

Štev. 50. — Ustna harmonika s trobentami.

Štev. 51. — Nož z verižico. Jako primeren za dečke ali tudi gospodinje.

Štev. 52. — Jako primeren nož za mladino a tudi za one odrastle, ki ne rabijo močnejšega noža.

Štev. 53. — Na vso moč lepa denarnica.

Štev. 54. — Pipa (fajfa) v obliki revolverja.

Štev. 55. — Dve krasni kravati, od kojih vsaka stane najmanj 25 centov v trgovinah.

DARILA ZA VAŠ DOM

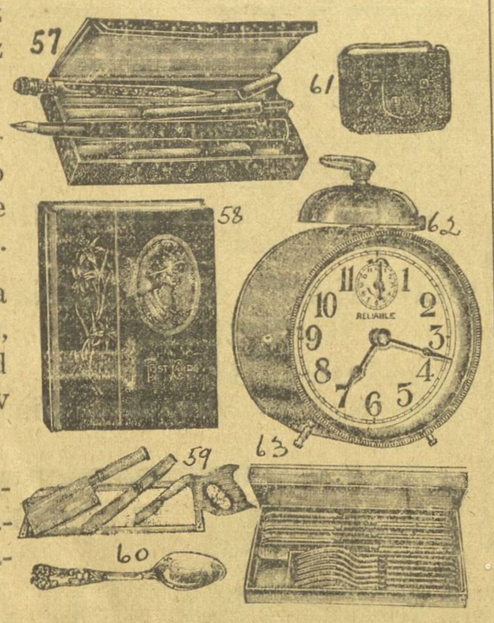

Štev. 57 — Tu se nudi krasna prilika zlasti za one, ki imajo veliko opraviti s pisanjem, to je za trgovce in društvene uradnike. Pisalne potrebščine: Fountain pen (studenčno pero), katerega enkrat napolnite s črnilom **in boste ž njim pisali tedne in** mesece, ne da bi pomočili v tinto. Pero je 14 karatno zlato, torej nikoli ne zarjavi. Krasen in dober svinčnik s priponko, da ga ne morete zgubti, in vse kar zraven spada. Vse to je v lepi šatulji. Vrednost tega darila je najmanj $1.25. — **Mi pošljemo vsakomur zastonj, kdor naročilu priloži še celoletno novo naročnino ($1.50) za naš list.**

Štev. 58. — Krasen album za 300 razglednic (ansihtc karte). Platnice so iz ponarejenega usnja. Na zunaj je okrašen z lepimi nariski in zlatimi črkami. Cena v trgovini mu je od 65 c. do 90 c. — **Mi ga pošljemo zastonj vsakomur, ki naročilu priloži osemmesečno naročnino (1.00) za naš list.**

Štev. 59. — Kuhinjsko orodje, katero bodo zlasti naše gospodinje in kuharice z veseljem pozdravile. Mali in veliki nož, sekalo in žaga. Vrednost vsemu je $1.00. — Mi pošljemo te štiri stvari zastonj, kdor naročilu priloži še novo celoletno naročnino za naš list.

Štev. 60. — Šest niklo-srebrnih velikih žlic, vrednih $1.50. Vsaka gospodinja se bo postavila z njimi. — **Mi jih pošljemo zastonj vsem onim, ki naročilu priložе še celoletno novo naročnino ($1.50)** ($1.50) za naš list.

Štev. 61. — Prava šolska torbica, katere daž ne premoči. Kakor nalašč za vašega fantka ali deklico. Vrednost okrog 50 centov. — **Mi jo pošljemo zastonj vsakomur, ki naročilu priloži še polletno novo naročnino (75c.) na naš list.**

Štev. 62. — Niklo platirana budilka, visoka 6 in četrt palca. Zvoni cele pol ure v presledkih. Vsaka izmed teh ur je natanko preizkušena, predno zapusti tovarno. **Mi jo pošljemo za 10 centov vsakomur, ki naročilu priloži še celoletno novo naročnino ($1.50) na naš list.**

Štev. 63. — Šest lepih in dobrih jeklenih nožev in šest vilic v lepi šatulji. Ako hočete kaj trpežnega, tu imate. Vrednost $1.80. — **Mi pošljemo to darilo za 25 centov vsakomur, ki naročilu priloži še celoletno novo naročnino ($1.50) na naš list. List in darilo za $1.75. Se izplača!**

DARILA ZA NAŠE ZASTOPNIKE IN AGITATORJE

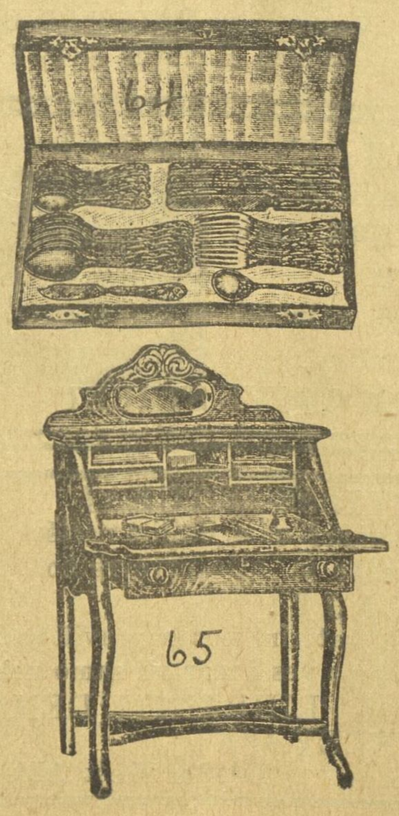

Štev. 64. — 26 kosov srebrnastega orodja: 6 nožev, 6 vilic, 6 malih žličk, 6 velikih žlic, nož za maslo in žlica za sladkor. Vse to pride v krasni škatlji. Ako hočete razveseliti svojo ženo, tedaj glejte, da ji preskrbite to darilo. Malo truda, par besed pri vaših prijateljih in prišlo bo v vašo hišo to darilo vredno $6.00 popolnoma zastonj. **Pošljite nam $9.00 nove naročnine in mi vam pošljemo to darilo popolnoma zastonj.**

Štev. 65. — Pisalna hrastova mizica. Vsak rojak ali rojakinja, samski(a) ali zakonski(a) želi imeti en prostor, kamro se spravljajo pisma in druge listine. Obenem je lep kos pohištva. Zgornja odprtina se zapira in zaklepa. Isto s spodnjim predalom. Vrednost $8.00. — **Mi jo pošljemo popolnoma zastonj vsakomur, kdor nam pošlje $11.00 nove naročnine na naš list.**

Na delo!

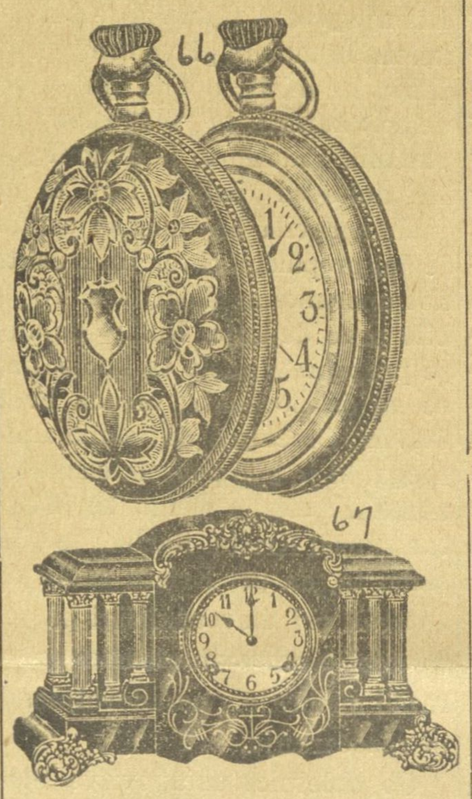

Štev. 66. — Gold filled (zlatomešana) ura. Garancija za 10 let je usekana na uri. Krasno darilo v resnici! Vrednost med brati $7.00. **Mi jo pošljemo vsakomur zastonj, kdor nam pošlje $10 nove naročnine od svojih prijateljev in znancev.**

Štev. 67. — Krasna na-omarna ura. Ponos in cir vsake hiše. V trgovinah stane najmanj $10. — **Mi jo pošljemo popolnoma zastonj vsakomur, kdor nam pošlje $15 nove naročnine za naš list od svojih prijateljev in znancev.**
Še danes pojdite na delo!

Štev. 68. — Dvovrstna italijanska harmonika. Pri tej harmoniki dobite marsikako moderno izboljšanje, katero pogrešate pri drugih harmonikah, kar se tiče lepote ali glasu. Italjanske harmonike Weidlichovega tipa so svetovno znane. Vrednost $10. — **Mi jo pošljemo popolnoma zastonj vsakomur, ki nam pošlje $15.00 nove naročnine od svojih prijateljev ali znancev.**

Štev. 69. — Lep grafofon, na katerem morete igrati vse plošče. Po glasu je enak grafofonom od $25. Mi pošljemo zraven tudi plošče, tako da imate takoj godbo v hiši. Danes si doma brez godbe ene ali druge vrste niti misliti ne moremo. **Mi pošljemo grafofon n plošče popolnoma zastonj, kdor nam pošlje $16.00 nove naročnine od svojih prijateljev in znancev.**

Kakor vidite, dobite lahko eno teh krasnih daril ali pa vsa, ne da bi bilo treba plačati en sam cent iz svojega žepa. Torej ni nobenega vzroka, zakaj bi si ne preskrbeli teh daril. — V prijateljskem pogovoru omenite naš list in zmaga bo vaša!

POZOR!

Čitatelj in čitateljica! Ne misli, da ta darila niso dobra zato, ker jih dajemo po večini zastonj. S tem bi sebe najbolj ogoljufali, ker bi si namesto prijateljev in zagovornikov pridobili samo sovražnike. Mi pa hočemo na vsak način, da postanete Vi naš prijatelj ali prijateljica in da boste za list agitirali!

Kakor smo že v začetku omenili, je naša glavna želja, da se list razširi tudi izven države Wisconsin in zato stavljamo na vas prošnjo, da se naročite na ta prekoristni list ter ga obenem pirporočate med svojimi znanci in prijatelji.

Da nam je mogoče dati toliko smo se pogodili z eno največjih tvrdk v Ameriki. V nekaterih slučajih imamo direkten stik z fabrikantom. Toda kljub temu nas to stane več kakor si morete misliti; a vse to samo zato, ker želimo razširiti list. In mesto, da bi mi plačali na stotine dolarjev potovalnemu zastopniku za železnico, hotele, dnevnice in mnoge druge stroške, smo vse tako uredili, da pride ves ta denar nazaj v roke naših naročnikov, ki so ga bolj potrebni kakor bogate železnice.

Vsi na delo za "Slovenijo"!

Zahvaljujoč se Vam že vnaprej, ostaja

z odličnim spoštovanjem Vam udano

Upravništvo "Slovenije"

* * *

ČAJ IZ LIPOVEGA CVETJA.

Poleg bezgovega cvetja je najbolj priljubljeno še lipovo za pripravljanje čaja. Te vrste čaj se pije ako se hoče povzročiti potenje. Iz lipovega cvetja čaj je mnogo prijetnejši za piti kakor pa oni iz bezgovega, ter deluje jako izvrstno na pljuča, ako je človek prehlajen kakor tudi na druge dihalne organe. Zdravo je tudi za bolezeni ki pridejo od prehlajenja ledvic. Lipovo cvetje se mora nabirati vedno tedaj, dokler še ni prezrelo tako da dobi potem ko se posuši v senci, (ne na solncu) lepo zelenkasto rumeno barvo.

VIKTOR PETEK
268 FIRST AVE.
Moderno urejena slovenska
BRIVNICA
Se priporočam občinstvu za mnogobrojen obisk.

Jugoslov. Podporna Zveza „Sloga„

VSTANOVLJENA L. 1914 INKORPORIRANA L. 1915

Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN KRAINC, 408 Park St, Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: LEOPOLD ZORKO, 827 Indiana Ave., Sheboygan, Wis.
Tajnik: JOHN ERMENC, 288 Grove St., Milwaukee, Wis.
Blagajnik: MATH. STIGLIC, 415 Florida St., Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: FRANK MATITZ, 212 Greenbush St., Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:
I. nadzornik: IGNAC KUŠLJAN, 229 First Ave., Milwaukee, Wis.
II. nadzornik: ANTON TOMINŠEK 511 Park St., Milwaukee, Wis.
III. nadzornik: JOŽEF BENDA 471 — 53rd Ave., West Allis, Wis.

POROTNI ODBOR:
Predsednik: ALOIS GOLOB, 114 Franklin St., Port Washington, Wis.
JOHN STAMPFEL, Grafton, Wis.
JOHN TURK, 456 — 54th Ave., West Allis, Wis.

POMOŽNI ODBOR:
MARTIN JELENC, 300 Mineral St., Milwaukee, Wis.
MARTIN ROP, 308 Second Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON SEM, 440 — 7th Ave., Milwaukee, Wis.
VRHOVNI ZDRAVNIK: DR. P. LANGLAND' Corn. Nat'l Ave. in Grove-st

Glavne seje se vrše vsako drug sredo meseca na 288 Grove St. ob 8. uri večer.
Uradno glasilo: SLOVENIJA.

Kdo in kaj ovira napredek?

(Popravek: Spada na peto stran v štrto to je predzadnjo kolono med 41. in 42. vrsto.)

v združenju moč in rešitev delavca, ljudje, ki hočejo biti najbolj napredni in ki so vedno polni ljubezni za slovenskega delavca. Torej samo zato, ker se je zamajalo par stolčkov, se ne moremo združiti. O, kako brldka je ta resnica in kako žalostna za ameriške Slovence! Ako se po zakonu ne moremo združiti, zakaj niste tega takoj povedali; zakaj ste delali stroške in zapravljali ljudski denar in vodili ljudi za nos?

Angleški pregovor pravi: Where there is a will, there is a way (vse se doseže, če volja zato); in da so vsi voditelji imeli prav resno voljo, bi se združili že zdavnaj, a vedno se je iskala dlaka v jajcu, vsled česar je bilo vedno vse narobe. Stomiljonske korporacije se združijo, a nekaj tisoč Slovencev se ne more združiti. Bežite, bežite in farbajte kogar hočete, razsodnih ljudi ne boste!

SLOVENSKA LIGA.

Grozne žrtve evropskega klanja so vzbudile vse civilizirane narode; zato bi bilo čudno, ko bi Slovencev ne. Naša kri je tekla v potokih takoj začetka in mrtva trupla naših bratov so krila ruske poljane. Ob vsakem pišu vzhodnega vetra se nam je zdelo, da čujemo kosti prtresujoče vike, umirajočih bratov in sinov, zdelo se nam je, da čujemo moreči plač naših mater, žen, deklet in otrok. Kako je mogel človek ostati miren v takih okolščinah? Nehote smo začutili v sebi nagon, da se zganemo in da opustimo tisto naše mrtvo in brezbrižno življenje, kajti vsakdo je začutil v svojem srcu, da nosi del krivde tega gorja zaradi svoje brezbrižnosti, neodločnosti in nevednosti. Nič več ni drag nam spanja mrak, na delo naj vodi nas korak, to je bilo tedaj naše geslo. Slovenski narod v Ameriki je začutil v sebi nove moči, hotel je revoltirati, hotel je vstati in začeti novo življenje. Narod je hotel samo življenja, ker so bile njegove moči presilne, da bi mogel misliti na smrt.

Kako važen moment je moment vstajenja za vsak narod in blagor onemu, ki je imel v takem momentu sposobne in dovolj široko imsleče voditelje. Ameriški Slovenci jih nismo imeli, to je enkrat ena; kar smo imeli je bila nesposobnost, sebičnost oskosrčnost in strankarski šovinizem; vse kar smo imeli dobrega, je, ali ostalo v ozadju, ali pa bilo brez moči, da bi storilo to, kar mu je velelo srce.

Koliko komedijanstva, koliko teatralnosti in „šaušpilarstva" smo videli v onih dneh; menda še nikoli toliko. Naj prvo je prišel "veliki duhoven", razprostrl roko nad ljudstvom ter ga poškropil z vodo sebičnosti in je pokadil z kadilom duševne omejenosti. Del njegovega ljudstva je pal na kolena in uklonil glavo brez vprašanja in misli; a bilo jih je še veliko, katerih ta "blagoslov" ni omamil. Videvši to je dvignil veliki duhoven palico. Tudi ta ni vseh spravila na kolena; ostale je dal prepalčinati ter jih izgnati kot upornike in škodljivce. To je bilo prvo dejanje. Koliko dejanj je prazaprav imela ta komedija, se ne da povedati; menda brez števila. Omenimo naj samo zadnjega, ki je bilo povsem enako onemu iz svetega pisma, ko je satan skušal Krista. Razlika je bila samo ta, da pri Kristu satan ni zmagal, pri Slovenski ligi pa je. Teater je minul in gledalci so se razšli mrmraje v nezadovoljnosti in razočaranju.

Ob obletnici ustanovitve Slovenske lige je prinesel eden izmed naših listov značilni članek, v katerim vprašuje, kako je to mogoče, da ameriški Slovenci v tako važnih zgodovinskih časih spemo, pri tem ko se ves ostali svet najživahnejše giblje. Pravi, da smo brez srca in brez čuta, da smo živi mrliči itd. — Kaj je bil pravzaprav namen tega članka, ni popolnoma jasno; nam se dozdeva, da je bil pesek v oči, kajti uprav isti list je največ pripomogel, da so tudi oni zaspali, kar jih ni "veliki duhoven" uspaval.

Člankar bi storil veliko uslugo slovenskemu narodu, ako bi s prstom pokazal na one, ki so nas ogoljufali za vstajenje; da bi jih mogel narod razločno videti; toda s tem, da je meninič tebinič

(Dalje na peti strani 4., kolona, 43. vrsta)

VELIKA VELIKONOČNA PRODAJA

OBUVAL

MOŽKI ŽENSKI IN OTROČJI

ČEALJI IN SLIPERJI

Vsakovrstne oblike kakršne želite, za delo ali za praznike.

CENE take, ki ne olajšajo denarnice.

OTROČJI ČEVLJI ZA VSAKO NOGO, ČRNI ALI BELI. CENE ZELO NIZKE.

MOŽKI ČEVLJI KOT ZGORAJ OD $1.95 do $5.00, RUMENI ALI ČRNI, NA TRAK ALI NA GUMBE.

ŽENSKI ČEVLJI, BELI ČRNI ALI RUJAVI PATENT ALI SVETLO USNJE, VISOKE ALI NIZKE PETE, NA TRAK ALI GUMBE. NA IZBIRO SO VAM TI MODERNI CEVLJI PO ZNIŽANI CENI SAMO V SOBOTO.

AHRENS & VAHL
SHOES
355 GROVE ST.

MALI OGLASNIK

Za enkratno prjobčenje 3 cente za vsako vrsto. Najmanj 10 c. za enkrat.
Na mesec stane vrsta 10 centov.

DVA KONJA NA PRODAJ. Lepa in mlada in dva voza z vso opravo. Vpraša se pri FERKO BROS, 270 FIRST AVE.

NOVE OBLEKE po meri in nizki ceni dobite pri J. KRAINC, 296 GROVE STREET.

PRODA SE v najlepšem kraju naselbine hiša pod lastno ceno. J. ERMENC, 288 Grove St

FRANK FUŽIR
HOTEL IN SALOON
228 REED STREET
Priporoča snažna prenočišča, sobe na teden ali na dan.
Vedno sveže PABST PIVO.
Telefon Hanover 3843-Y

STOJTE! STOJTE!

POGLEJTE SI moje zemljišče oziroma lote, ki so ravno zraven State Fair Parka, West Allis. Pet minut peš do Allis Chalmers tovarne in eden blok do street kare.

Cene zemljišču na West Allisu rastejo, ker raste mesto. Vi kupite lahko sedaj aker zemlj za tisto ceno, kot v Milwaukee 30 čevljev loto. Lote so velike pol akra in celi aker. Posebno priporočljivo, kdor hoče živeti na svežem zraku ter ima veselje z vrtnarstvom ali kokošjerejo.

Cena: Pol akra $650, celi aker $1250. Malo naplačilo in lahki obroki. Poglejte si, ne bo vam žal!

LOUIS LONCARIC, 511 PARK ST., MILWAUKEE.

NAJBOLJŠE FARME
ZA NAŠE ROJAKE SO V CHIPPEWA .IN .RUSK .COUNTY, WISCONSIN.
OBRNITE SE ZA POJASNILA NA
SLOVENSKO NASELBINSKO DRUŽBO
LOUIS BEWITZ,
198—1st Ave., Milwaukee, Wis.

MCGEOCH WEST ALLIŠKE HIŠE
Postavimo vam dom po Vašem naročilu proti majhnemu naplačilu, ostanek pa plačate kot stanarino.
A. G. DRESHYNSKI AGENT
373—49th AVE
Phone West Allis 327-L
Telefonirajte in agent pride k vam z vsemi podrobnostmi.

SLOVENSKI URAR IN ZLATAR
V ZALOGI IMAM VSE VRSTE ZLATNINO IN SREBNINO TER URE, URE BUDILKE, ZAPESTNICE ITD.
Popravljam ure vseh vrst po najnižjih cenah, hitro in dobro. Za vse jamčim.
FRANK VAČUN, 291 GROVE STREET

SEZONA Z ASTAVITI HIŠE JE TUKAJ
Kupci z lepotnim čutom pridejo k nam, da jim narišemo načrte za njihove nove stavbe in hiše prvovrstno.
ZAKAJ?
Vprašajte kogarsikoli od stoterih, katerim smo napravili načrte in stavili poslopje za nje. Mi vam damo ves denar ali samo nekaj.
MI VAM GARANTIRAMO, DA PRIHRANITE DENAR
THE HINKLEY CO.
COR. 53RD & NATIONAL AVES. Telefon West Allis 75

SLOVENSKA IZKUŠENA
BABICA
IN
BOLNIŠKA
POSTREŽNICA
TEREZIJA M. KRAPSHE.
313—3rd AVE TELEFON HANOVER 1605